"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 210 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, syyskuun 27 p:nä—Thur., Sept. 27 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

25 taiteilijaa ryhtyy lakkoon Torontossa

SYNTYNYT TAITEILIJAIN SOLVAAMISESTA JA AIHEUTTANEE PALKANKOROTUSVAATIMUKSEN

TORONTO, syysk. 27. — Eilen puolenpäivän tienoissa ryhtyi Bridgens's Limitedin palveluksessa olevat 25 piirustustaiteilijaa lakkoon sen johdosta, että taiteilijat väittävät liikkeen isännän, Geo. Bridgenin, puhuessaan sanomalehtiklubissa, sanoneen ammattityöläisten saavan kaiverruslaitoksissa suurempaa palkkaa kuin taiteilijat, "koska taiteilijat ovat hassuja ja omituisia luonteeltaan."

Sanomalehdissä olleen mainitun puheen selostuksen johdosta pitivät taiteilijat kokouksen ja päättivät lähettää liikkeen isännälle kirjelmän, jossa panevat vastalauseen hänen puheensa johdosta. Kirjelmässä lisäksi huomautetaan, että jos heille maksetaan vähän palkkaa, niin palkkoja pitää korottaa. Lisäksi vaativat lakkolaiset heitä loukkaavan lausunnon peruuttamista.

Lakkolaiset tulevat pitämään tänään kokouksen, jossa tulee esille todennäköisesti kysymys kaulusproletaarien palkkojen korottamisesta.

Yhdysvaltain häikäilemätön laivastosuunnitelma

Coolidge aikoo kongressissa saada päätökseen 16:sta murha-aluksen rakentamista koskevan hankkeen

WASHINGTON, syysk. 26. — Presidentti Coolidge on ryhtynyt toimimaan sen julkean otaksuman varassa, että esillä oleva laivastolaki, joka oikeuttaa hallituksen rakennuttamaan 15 risteilijää ja yhden lentokoneiden kuljetuslaivan, tulisi hyväksytyksi kongressissa seuraavalla istuntokaudella.

Laki hyväksyttiin kongressissa viime istuntokaudella, mutta joutui karille senaatissa istuntokauden lopussa. Coolidge on ilmaissut käsityksensä olevan, että laki otettaisiin uudelleen esille piakkoin kokoontuvassa kongressissa, joka tulee hyväksymään sen laiksi. Tällä tavalla "täydennetään" Kelloggin sodankieltosopimusta.

Vankila tai Canada ollut valittavana

Toinen tapaus Englannissa että tuomittu on saanut vaihtoehdoksi lähteä Canadaan

MONTREAL, syysk. 27. — Täkäläiselle Star-lehdelle Lontoosta saapuneesa erikoissähkösanomassa kerrotaan, että Englannissa on ilmaantunut toinenkin tapaus tuomitun vapaaksi laskemisesta ehdolla, että lähtee Canadaan.

Irlannissa on Bushmillsin oikeudessa tuomittu Johnson niminen mies murtovarkaudesta 12 kuukauden vankeuteen, mutta tuomio on muutettu ehdolliseksi maasta poismuuttamisen kanssa. Mies oli mennyt läheiseen kaupunkiin ja ostanyt piletin Canadaan.

Canadan maineen säilyttämiseksi on Canadan siirtolaiskomissioneri Bruce Walker Lontoossa ryhtynyt toimenpiteisiin Johnsonin palauttamiseksi takaisin Englantiin, niiden luokse, jotka ovat suositelleet hänelle vaihtoehtoista tuomiota.

Samoin on Walker protesteerannut Englanniin sisäministeriöön moista Canadan halventamista vastaan. Sisäministeri on vastannut, että Englannissa ei ole tarkotuksena lähettää vankilaan tuomittuja pois maasta.

Kaikella tavalla Englannissa yritetään saada siirtolaisia Canadaan. Asiasta ei olisi ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin, elleivät sanomalehdet olisi kiinnittäneet asiaan huomiota.

Työläisten kannalta olisi toivottavaa, että työttömyyden johdosta rikollisiin tekoihin joutuneet ja sen johdosta tuomitut saisivat varsinaisen vankilarangaistuksen asemasta vaikka karkotuksen Canadaan, sillä onhan elämä sentään ehkä mieluisempaa Canadassa kuin vankilassa.

— Maailman korkeimmat asutut seudut ovat kaivantoalueet Chilessa ja Perussa, joista edellinen on 18,480 ja jälkimäinen 16,200 jalkaa merenpinnan yläpuolella.

Neuvostoliiton lehdet paljastavat Ranskan ja Englannin vehkeilyt

JULKISEN LAIVASTOSOPIMUKSEN TAAKSE KÄTKEYTYY KOKONAINEN SARJA SALAISIA DIPLOMAATTISIA JA SOTILAALLISIA SOPIMUKSIA

Toiset niistä ovat tähdätyt Neuvostoliittoa vastaan

MOSKOVA, syysk. 26. — Neuvostoliiton armeijan pää-äänenkannattajassa, "Punaisessa Tähdessä", on julkaistu englantilais-ranskalaisen laivastosopimuksen täysi sisältö. Sen mukaan ei sopimus rajoitu tähän saakka julkaistuihin tietoihin, vaan sisältyy siihen kaikkiaan seitsemän selvää sopimusta.

Ensimäinen on erikoisesti laivastoja koskeva ja määritellään siinä molempien valtojen laivastojen yhteistoimintaa Tyynellämerellä sekä jaetaan Välimeri vaikutuspiireihin, joiden yhteydessä tunnustetaan Englannin edut Gibraltariin nähden ja Ranskan edut Tangierissa. Siinä myöskin määritellään kansainliiton suojeluksen alaisten puolueettomien vyöhykkeiden luomisesta.

Yhteisrintama Neuvostoliittoa vastaan

Toisessa sopimuksessa säännöstellään molempien valtojen yhteistoiminta ilmassa erikoisesti Välimeren alueella, asettaen molempien noudatettavaksi sääntöjä sodan varalta, jota mahdollisesti tultaisiin käymään yhteistä vihollista vastaan. Se samalla sisältää kohtia, jossa käsitellään vihollisuuksia Neuvostoliittoa vastaan ja ulkopuolella Euroopan.

Kolmas sopimus käsittelee kompromissia, jonka mukaan kumpikin valta lakkaa varustamasta sotilasohjaajia Idän maille.

Neljännessä sopimuksessa määrätään molempien maiden tiedustelutoimistojen (valtojen diplomaattiset vakoilu- ja urkintajärjestöt) yhteistoiminnasta Idän maissa ja myöskin Neuvostoliitossa. Sanotaan, että tämä sopimus on samansisältöinen, kuin vuonna 1913 solmittu sopimus, englantilaisten ja ranskalaisten laivastoasiamiesten ja tiedusteluvirastojen kesken Saksassa.

Ennakkorajoituksia aseistariisumisneuvotteluille

Viides sopimus jättää harjoitetut reservit ulkopuolelle mahdollisesti vastaisuudessa solmittaiv aseistariisumissopimuksia. Lopuksi on eri sopimukset Ranskan ja Englannin politiikan yhdenmukaistuttamisesta Reininmaan valtaukseen ja sotakorvauskysymykseen nähden, sekä Balkanin ja niiden valtioiden suhteen, jotka ovat Neuvostoliiton puolesta.

Kelloggin sopimuksen allekirjoittamisen aikana huomautti työväen sanomalehdistö, että sanottu sopimus ei millään tavalla tule rajoittamaan tai muuttamaan suurvaltojen imperialistista politiikkaa, eikä asettamaan esteitä uuden maailmansodan valmisteluille, vaan että sodankieltosopimuksilla ja aseistariisumisneuvotteluilla halutaan ainoastaan verhota imperialistivaltojen vihamieliset suunnitelmat ja aikeet.

Englantilais-ranskalainen laivastosopimus kaikkine salaisine lisäsopimuksineen on todistanut tämän johtopäätöksen täysin oikeutetuksi.

Neuvostoliittoon yhdistetty pohjoisia seutuja

"Krassinin" retkikunta pystyttänyt sirppivasaralipun Nilniemelle

MOSKOVA, syysk. 26. — Tietotoimisto Tass ilmoittaa, että Neuvostoliiton jäänmurtaja "Krassin", jolla erikoinen retkikunta on ollut suorittamassa etsiskelyjä tuhoutuneen Nobilen naparetkueen vielä kadoksissa olevien jäsenten löytämiseksi, on palaamassa takaisin retkeltään Huippuvuorten ympäristössä. Matkan varrella kulki se Tildin saaren rannikkoa pitkin, huomaamatta jälkeä ihmiselämästä.

Tiedot kertovat, että "Krassinin" retkikunta oli perustanut varastopaikan Nilniemeen (luultavasti ent. Franz Josephin maalla). Johtaja Samoilovitsh samalla pystytti Neuvostoliiton lipun mainitulle niemelle. Neuvostoliiton keskustoimeenpaneva komitea on julistanut, että sanotun niemen ympäristössä oleva maa-alue kuuluu Neuvostoliitolle.

— Jaavan saaren sanotaan olevan maailman tiheimmin asutun seudun, sillä asukkaita on 730 henkeä neliömailia kohden.

Teräskapitalistit ovat taistelemassa valtion avustuksen saannista

Kaksi eri yhtymää haluaa omien etujensa mukaista valtion suojelusta

OTTAWA, syysk. 27. — Suojelustullipolitiikkakin saattaa muodostua kapitalisteille riitakysymykseksi sen eri sovelluttamismuotoihin nähden, riippuen siitä minkälaatuista suojelusta kukin yhtymä tarvitsisi. Niinpä ovat Besco (British Empire Steel Corporation) ja Steel Company of Canada sen johdosta riidassa. Besco haluaisi suoranaista tuotantopalkkiota terästuotteistaan, eikä mitään tullimaksujen takaisin palauttamista teräksen valmistuksessa käytetystä ja ulkomailta tuotetusta hiilestä, sillä Besco tuottaa itse Nova Scotian kaivannoistaan kaiken tarvitsemansa hiilen.

Tulliasiain tutkimislautakunnalle osottamassaan kirjelmässä vaatii Steel Company of Canada, että mitään tuotantopalkkiota ei maksettaisi, vaan että terästeollisuutta edelleenkin avustettaisiin siten, että teräksen valmistuksessa käytetystä hiilestä maksettaisiin takaisin hiilestä ulkomailta tuotaessa maksetut tullimaksut. Viimeksimainittu yhtymä tuottaa käyttämänsä hiilen Yhdysvalloista, sillä sen teollisuuslaitokset kun ovat paljon lähempänä yhdysvaltalaisia kuin canadalaisia hiilikaivosalueita. Besco taasen haluaisi hiilen tullimaksut pidettäväksi voimassa suojellakseen siten hiilentuotantoaan ja kyetäkseen kilpailemaan. Lisäksi haluaa Besco suoranaista valtion avustusta — tuotantopalkkiota — jokaiselta tuotetulta terästonnilta.

Tämä riita-asia paljastaa mainisti koko porvarien suojelustullipolitiikan. Siinä on ainoastaan kysymyksessä kapitalistien suojeleminen kotimaisen kulutuksen ja etupäässä työväestön kustannuksella.

Rappaajain apulaiset ovat olleet lakossa

Vaativat palkankorotusta ja järjestön tunnustamista

TORONTO, syysk. 27. — Viime maanantaina ryhtyi noin 150 rappaajain apulaisten järjestön jäsentä täkäläisillä rakennustyömailla lakkoon vaatien palkkojen korottamista 75 sentistä 80 senttiin tunnilta sekä järjestön tunnustamista kirjallisen sopimuksen kautta.

Rappaustyönantajain järjestö ei ole halukas tunnustamaan mainittua aputyöläisten järjestöä, mutta työnantajain järjestön ulkopuolella olevat työnantajat ovat nyt jo allekirjoittaneet sopimuksen suostuen työläisten vaatimuksiin, joihin sisältyy samat ehdot kuin rappaajien kanssa tehtyn työsopimukseen, joten apulaisetkin tulevat saamaan suletun työmaan, ylityökorotukset ynnä muut etuisuudet. Lakkolaisten taholta ilmotetaan, että eilen aamulla oli noin 75 prosenttia apulaisista palannut töihin.

Siitä, miten rappaajat suhtautuvat työnantajain palkkaamiin järjestymättömiin rikkureihin, ei ole tietoa.

Maanjäristys Guadeloupe-saarella

Troopillisen myrskyn hävittämä saari saa kärsiä uusia kauhuja

PARIISI, syysk. 26. — Maa on eilen tärissyt Guadeloupe-saarella, jossa myrsky teki äskettäin suunatonta tuhoa. Tällaisen tiedon on siirtomaaministeriö saanut eilen saaren kuvernööriltä.

Sähkösanomassa viitataan siihen, että saaren huomattavin kaupunki, Point a Pitre vapisi pahanlaisesti maanjäristyksen aikana. Ensimäiset tärähdykset tunnettiin kello 5.30 aamulla muutamia tunteja sen jälkeen, kun kuvernööri oli käynyt myrskyn hävittämällä alueella.

Kaivostyöläinen kuollut ja kolme loukkaantunut

HOLLINGERIN SCHUMACHERIN SHAFTISSA TAPAHTUNEESSA RÄJÄHDYKSESSÄ

TIMMINS, Ont., syysk. 27. — Eilen täällä Hollinger kaivantoyhtiön Schumacher kaivannon shaftissa tapahtuneessa räjähdyksessä surmaantui Duncan McLeod niminen kaivostyöläinen, jonka porakone sattui laukeamattomaan lataukseen. Hänen ruumiinsa löytyi hengettömänä 16 jalan etäisyydessä paikasta, missä hän oli reikää porannut.

Onnettomuudessa loukkaantui lisäksi kolme muuta työläistä, kun ammus irrotti noin tonnin verran kiveä. Loukkaantuneet ovat Mark Hogan, jonka jalka katkesi, ja lievempiä vammoja päähän ja muualle saaneet J. A. McDougall ja T. Fournier.

Onnettomuuden sattuessa oli pohjassa kymmenen miestä, joista yhdeksän käytti porakonetta ja yksi vinttasi vettä. Shaftin pohja on 1,200 jalan syvyydessä alapuolella 2,750 jalan tasanteen.

Tupakkaviljelyksillä vieraillut miljoonan dollarin pakkanen

Tehnyt Essexin seudulla tuhoisaa jälkeä

WINDSOR, Ont., syysk. 26. — Jokainen tupakanlehti, mikä eilen vielä oli pystyssä Essexin seudun tupakanviljelyksillä, makaa nyt pakkasen panemana maassa viime yönä vierailleen ankaran pakkasen johdosta. Samoin on tomaatteja tuhoutunut paljon. Kun tupakan ja tomaattien viljelijät näkivät pakkasen tulon, niin he kiirehtivät pelastamaan minkä voivat ja työskentelivät pimeässäkin lyhtyjen valossa korjaten tupakkaa ja tomaatteja.

Vahinkojen arvellaan nousevan yli miljoonan dollarin. Tupakkasadosta arvellaan noin 15 prosenttia menetetyn, vaikka suurin osa tupakkaa oli ehditty korjaamaan. Tuhansia busheleita tomaatteja on menetetty. Useat viljelijät ovat menettäneet mahdolliset voittonsa.

Autotuotanto osottaa huomattavaa nousua

Samoin autojen maasta ulkomaille lähettäminen

OTTAWA, syysk. 27. — Viime elokuussa valmistettiin Canadassa liittohallituksen tilastollisen toimiston saamien tietojen mukaan kaikkiaan 31,245 automobiilia, joiden arvoksi ilmotetaan 18,705,651 dollaria.

Tuotanto oli täten 24 prosenttia suurempi kuin viime heinäkuussa ja noin 150 prosenttia suurempi kuin viime vuoden elokuussa. Ainoastaan viime toukokuussa on autojen tuotanto ollut suurempi, kuin viime elokuussa. Viime kuukauden aikana valmistetuista autoista oli 19,941 vaunua valmistettu tarkotettuna canadalaista kauppaa varten, kun maasta vietäväksi valmistettiin 11,304 vaunua. Edellisten arvo oli 13,934,534 dollaria ja jälkimäisten 4,771,117 dollaria.

Vuoden kahdeksan kuukauden kuluessa valmistettiin maassa kaikkiaan 129,658 vaunua kotimaista tarvetta varten ja 51,801 ulkomaille vietäväksi, joten maassa on valmistettu vuoden kuluessa kaikkiaan 181,459 vaunua, joiden myyntihinta tehtailla oli yhteensä 116,209,341 dollaria. Edellisen vuoden vastaavana aikana tuotettiin ainoastaan 150,321 vaunua arvoltaan 96,757,055 dollaria.

Elokuussa tuotiin maahan 4,753 vaunua, verrattuna 4,210 edellisen heinäkuun aikana. Maasta vietiin 11,048 vaunua, verrattuna 8,057 edellisen heinäkuun kuluesa.

IHMISVARKAAT RIEHUVAT MANTSHURIASSA

Harbin, syysk. 26. — Muuan rikollinen kiristäjäkopla on ryhtynyt toimimaan Sungarijoella terroriseiden seutukunnan asujamistoa. Eräs kiinalainen miljonääri ja rikas venäläinen kauppias ovat joutuneet tämän rosvoliigan käsiin, joka vaatii $1,500,000:n lunnaat ehtona edellisen vapauttamiseksi.

Lakkotilanne Australian satamissa on uudelleen kärjistynyt

MERIMIEHET PÄÄTTÄNEET KANNATTAA VASTOIN UNION JOHDON MÄÄRÄYKSIÄ LAKKOILEVIA SATAMAMIEHIÄ

Hallitus suunnitellut uusia sortotoimenpiteitä

MELBOURNE, Australia, syysk. 26. — Vaikka neuvottelut ovat edelleen käynnissä satamatyöläisten lakon lopettamiseksi, on tilanne muuttunut entistä monimutkaisemmaksi sen jälkeen, kun paikalliset merimiehet päättivät kannattaa lakkolaisia.

Melbournen merimiehet sekaantuivat lakkoon eilen, kieltäytyessään nostattamasta höyryä erään laivan vinssilaitosta varten, kun laivaa aijottiin ruveta lastaamaan rikkureiden avulla. Tapausta seuranneessa kokouksessa päättivät merimiehet, luvultaan 800 kannatta kaikkia järjestyneiden satamamiesten toimenpiteitä ja kieltäytyvät työskentelemästä rikkureiden mukana tahi viemästä merelle laivoja, missä on rikkureita.

Union herrain petturimaisen menettelyn seuraukset

Port Phillipsin lastaustyöläiset kuulemma ilmoittautuivat laivanvarustajille työtä varten eilen aamulla kuljetustyöläisten unioiden maakunnallisen konferenssin kehoituksen mukaan, mutta ketään ei otettu, koska työnantajat odottavat, että työt aloitetaan muissa maakunnissa.

Johtajiston tuhoisan taistelun lopettamiskehoituksen johdosta on syntynyt sekasortoinen tilanne, toisten satamien työläisten lopettaessa lakon ja toisten sitä jatkaessa, minkä ohessa hallitus on saanut valtin työläisten sortamiseksi.

Työnantajat kehuvat, että vapaaehtoisen työvoiman, s.o. rikkureiden hankinta sujuu hyvin, ja että Melbournessa työskentelee 650 miestä sekä Brisbanessa yli 1,100. Samalla koettavat laivakapitalistit uskotella, että rikkureiden työteho olisi korkeampi, kuin union miesten.

Kahakoita lakkolaisten ja rikkureiden välillä

Lakkolaiset Adelaidessa erittäin myrskyisässä kokouksessa huusivat alas johtajiston ehdotukset lakon lopettamisesta. Paikkakunnalla on sattunut useita yhteentörmäyksiä lakkolaisten ja rikkureiden välillä, mutta kukaan ei ole vakavasti loukkautunut. Brisbanessa ovat lakkolaiset päättäneet palata töihin, mutta Freemantlessa jatkavat satamamiehet taistelua merimiesten kannattajina.

Hallitus antanut sortomääräyksiään

Liittohallituksen toimeenpanevan neuvoston antaman määräyksen mukaan, tullaan rekisteröimään kaikki satamatyöläiset ja velvoittamaan laivakapitalisteja pitämään töissä vain rekisteröityjä työläisiä. Tämä hallinnollinen määräys on seurannut työläisiä vastaan tähdättyä kuljetustyöläislakia, jonka hallitus hyväksytti molemmilla edustajakamareilla viime viikolla eli sen jälkeen, kun satamalakko alkoi. Tällä lailla ja hallinnollisella määräyksellä aikoo hallitus turvata rikkurit ja samalla vastaisuudessa kontrolloida koko työala, etteivät työläiset pääse lakoilla vahingoittamaan kapitalistien riistoetuja. Työlupa voidaan näet peruuttaa henkilöiltä, jotka eivät noudata jotakin "laillista" määräystä, ja laillisten määräysten rikkomiseksi julistetaan tietenkin kaikki lakot ja palkkaliikkeet.

40 sentin tuntipalkka ei ole elinpalkka

TORONTON KAUPUNGINISÄT SUUNNITTELEVAT KIERTÄÄ 60 SENTIN ALINTA PALKKAA

TORONTO, syysk. 27. — Kun kaupungin töissä ei makseta 60 senttiä alempaa tuntipalkkaa, niin on sen johdosta kouluhallinnon kokouksessa päätetty ryhtyä toimenpiteisiin mainitun palkan kiertämiseksi teettämällä erään koulun ympäristön tasotustyöt urakoitsijalla, koska niiden väitetään kykenevän teettämään työt halvemmalla kuin kaupunki. Urakoitsijoiden väitti eräs kaupungin töiden kaitsija maksavan niinkin pientä palkkaa kuin 20 senttiä tunnissa ja useat urakoitsijat maksavat yleensä sekatyöläisille 40 senttiä tunnissa.

Tämän johdosta väitti kouluhallinnon jäsen Loftus Reid, että 40 sentin tuntipalkka ei ole elinpalkka, jota kaupungin pitäisi pitää voimassa.

Kaikesta huolimatta päätti kouluhallinto hankkia kustannusarviot kaupungin virkailijoilta ja yksityisiltä urakoitsijoilta.

Elonkorjuutyöläisillä ei ole ollut ruokaa eikä edes työtäkään

Maahan tuotetut brittiläiset samoinkuin muutkin siirtolaiset olleet samassa asemassa

COBALT, Ont., syysk. 27. — Tänne elonkorjuusta palanut H. A. Scanlon on kertonut tavanneensa aavikkomaakunnissa suuret joukot työttömiä ja ruuattomia työläisiä, jotka olivat joko maahan tuotettuja kaivostyöläis-elonkorjaajia tai muita siirtolaisia. Craikissa Reginan pohjoispuolella oli hän tavannut suuren joukon työttömiä elonkorjaajia, jotka olivat ulkomaalaisia ja joilla ei ollut syötävänä muuta kuin saamansa pieni leipä.

Scanlon selitti havaintojensa perusteella tulleensa siihen käsitykseen, että lukuiset farmarit olivat käyttäneet hyväkseen maahan tuotettujen elonkorjaajien olojen tuntemattomuutta ja että siitä on pääasiassa johtunut tyytymättömyys heidän keskuudessaan. Hän oli joutunut tapaamaan erään maahan tuotetun brittiläisen, jolle farmari oli luvannut maksaa ainoastaan 35 dollaria kuukaudessa. Kun mies oli loukkaantunut, niin oli sekin palkka jäänyt maksamatta. Mies oli saamassa yhdeksän dollaria ja oli 60 mailin etäisyydessä työpaikastaan, jonne hän ei kaiken lisäksi löytänyt takaisin.

Maahan tuotettuja elonkorjaajia petettiin

Maahan tuotetut elonkorjaajat ovat tulleet petetyiksi sen johdosta, että heille ei ole puhuttu mitään kuhiloimisesta ja siitä maksettavista alhaisemmista palkoista. Scanlon sanoi Saskatchewanissa vallinneen yleensä edullisemmat työsuhteet kuin Manitobassa. Järjestelyn puutetta työvoiman jakamisessa osottaa se, että aluksi kaikki työläiset työntyivät Saskatchewaniin, jossa ei kuitenkaan ollut riittävästi työtä tarjolla. Siitä aiheutui työttömyyttä ja suurta kurjuutta. Monet olivat pakotetut kääntymään takaisin Manitobaan, jos oli tarpeeksi matkarahaa jälellä.

Puumassaa kuljetetaan kaksi mailia putkea myöten

PORT ARTHUR, Ont., syysk. 27. — Täällä on onnistuneesti kokeiltu puumassan kuljettamisessa kymmenen tuuman valurautaista putkea myöten kahden mailin pituisella matkalla, Thunder Bay Paper Companyn paperipuun hienonnuslaitokselta saman yhtiön paperitehtaalle Current joen varrella.

Poliisiskandaalissa on jotain salattavaa

Tutkimuksen johtopäätökset esitetään, mutta ei todistusainehistoa

MONTREAL, syysk. 27. — Täkäläisessä poliisilaitoksessa tapahtuneeksi väitettyjen lahjomisjuttujen ynnä muiden rötösten salainen tutkimus on nyttemmin suoritettu loppuun ja kaupunginneuvostolle tullaan esittämään sen toimeenpanevan komitean suorittaman tutkimuksen johtopäätökset, mutta ei sitä todistusainehistoa, johon johtopäätökset perustuvat. Tästä johtuu yleinen epäilys, että asiain tutkimisessa on ilmennyt jotain salattavaa.

Että poliisilaitoksessa on ollut jotakin vinossa ilmenee siitä, että lukuisia poliisiupseereita on erotettu tai alennettu viroissaan. Ja kolme huomattavinta poliisilaitoksen entistä johtomiestä on saanut eron ja eläkkeen.

— Portugalin sanotaan olevan ainoan maan Euroopassa, missä puhutaan ainoastaan yhtä kieltä.

Kansainliiton neuvottelut epäonnistuneet

ASEISTARIISUMISPUUHAT JÄTETTY "ILMAAN ROIKKUMAAN" — BERNSTORFF HUOMAUTTANUT, ETTÄ KANSAINLIITTO EI OLE TÄYTTÄNYT LUPAUKSIAAN

GENEVE, syysk. 26. — Tapahtumat ovat osoittaneet, kuten Neuvostoliitto, erotessaan valmistavasta aseistariisumiskomissionista, oli huomauttanut, että kansainliittoon kuuluvilla valloilla ei ole halua tehdä mitään aseistariisumiskysymyksessä. Sen vuoksi kansainliiton neuvottelut ovat nyttemmin päättyneet täydelliseen fiaskoon.

Saksan edustaja Bernstorff puhui kansainliiton neuvoston eilisessä istunnossa, selittäen, että Saksa pysyy edelleenkin kannallaan yleisen aseistariisumiskonferenssin kokoontumista koskevassa vaatimuksessaan, koska aseistariisumiskysymyksen jättäminen valmistavan komissionin varaan merkitsee sitä, että kansainliitto on ollut kykenemätön tekemään mitään asiassa.

Imperialistivallat vastustavat aseistariisumista

Bernstorffin lausuntoa vahvistaa Saksan sotaministerin, kenraali Groenerin, armeijan manööverien päättäjäisissä Berlitzissä pitämä puhe, jossa sanottiin, että kaikki Saksan entisten vihollisten väitteet (tarkoittaa lähinnä Briandin puhetta Genevessä) siitä, että Saksalla olisi maailman kaikkein uudenaikaisin armeija, ja että Saksa pystyisi koska tahansa mobilisoimaan teollisuuden sotatarkoituksiin, on vain poliittinen manööveri, jonka kautta Saksan entiset viholliset haluavat välttää aseistariisumista.

Saksan menettelyn sanotaan muodostavan kuilun kansainliiton politiikassa ja merkitsevän Saksan asettumista alkuperäisten vaatimuksiensa taakse, nim. että sen on sotilaallisesti päästävä samalle tasolle, kuin muut vastaavat vallat, joko siten, että toiset vallat supistavat varustuksiaan tai että Saksalle annetaan oikeus varustautua samoin, kuin muut maat.

Istuntosalin lämpiöissä on jo puhuttu siitä mahdollisuudesta, että jotkut valtiot parin vuoden sisällä tulisivat eroamaan kansainliitosta.

Noskelainen Boncour jo pelkää kansainliiton auktoriteetin menetystä

Sosialistipetturi Paul Boncour, joka puhui eilen Ranskan delegatsionin nimissä, huomautti, että jollei valmistava aseistariisumiskomissioni saa seuraavassa kokouksessaan kokoon yleisesti hyväksyttävää suunnitelmaa yleisen aseistariisumisen konferenssin pitämiselle, on siitä seurauksena kansainliiton auktoriteetin katoaminen. Tämä kiero noskelainen viittasi siihen, että suurvallat seuraavassa yleisessä aseistariisumiskonferenssissa saattaisivat korkeintaan päästä yksimielisyyteen uusien varustusten rakentamisen lopettamisesta, mikä sekin olisi tärkeä asia, sillä jos nykyinen kilpavarustelu saa jatkua, johtaa se välttämättömästi sotaan.

Uusi sopimuskomedia pantu alulle

Kreikkalainen edustaja Politis alisti käsiteltäväksi ehdotuksen n.k. "yleisen sopimuksen" aikaansaamisesta, jossa allekirjoittaneet vallat suostuisivat jättämään riitakysymyksensä sovittelujen, oikeus- ja välitysmenettelyn varaan. Sopimusvalloille kuitenkin jäisi oikeus määritellä, mitkä asiat ne haluaisivat kuuluvan sopimuksen ulkopuolelle. Koko suunnitelma olisi siis samanlainen manööveri, kuin Kelloggin sopimus, varsinkin, koska siinä ei asetettaisi minkäänlaista pakkoa riitain välittämisen suhteen. Keskustelu kysymyksestä jäi seuraavaan päivään.

Neuvosto hyväksyi loppujen lopuksi päätöslauselman, jonka aseistariisumiskomissioni oli laatinut, jossa ainoastaan määrätään valmistavan aseistariisumiskomissionin kutsuttavaksi koolle v. 1929 alussa, sekä laimeasti kehoitetaan suuria merivaltoja sopimaan laivastoja koskevat erimielisyytensä. Saksan ja Unkarin edustajat eivät äänestäneet.

C. N. R. TILANNUT 55 VETURIA

Montreal, syysk. 27. — Kansallinen rautatiejärjestelemä on tilannut erinäisiltä canadalaisilta konepajoilta kaikkiaan 55 veturia rahtiliikennettä varten. Lisäksi suunnitellaan viiden vuoristoveturin tilaamista matkustajaliikennettä varten.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — [illegible] $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — [illegible] $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisää kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaanetiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — [illegible]

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta [illegible] kirjeisiinne, kirjoittakaa [illegible] liikkeenhoitajalle: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Jack MacDonaldin lausunto edustajaoikeuksiensa kieltämisestä ammattijärjestön konventsionissa

The Worker on minulta pyytänyt lausuntoa Canadan ammattijärjestön konventsionin sen toimenpiteen johdosta, millä minulta, yhdeltä Toronton ammattineuvoston sääntömääräisellä tavalla valitulta edustajalta, kiellettiin edustusoikeus mainitussa konventsionissa.

Itse tuo toimenpide ei ollut aivan odottamaton. Vain se raakuus, mikä sen toteuttamisessa ilmeni, oli mahdollisesti ainoa yllättävä puoli koko jutussa niille, jotka yhä uskovat, että Canadan ammatillisessa liikkeessä — mikäli sen Amerikan työväenliittoon kuuluva osa on kysymyksessä — olisi vielä voimassa jonkunlaisia merkkejä "kansanvaltasta". Toronton ammattineuvostossa on näet Simpson, häntä ympäröivän byrokraattisten johtohenkilöiden ohjeiden mukaan, pyrkinyt jo pitkän aikaa kohti samaa päämäärää, mikä seikka on hyvin tunnettua. Nuo ylemmät johtoherrat ovat käyttäneet Simpsonia, kuulua "perussääntöjen" toteuttajaa, kaikkein raaimman, perussääntövastaisimman työn täyttämiseen, kuin mitä Canadan ammattijärjestön historia tuntee. Tämän takia on Simpson nykyään kaikkein halveksittavin olio Canadan ammattijärjestössä.

Ammattijärjestön toimeenpaneva komitea kehotti tuon konventsionin valtakirjain tarkastuskomitean huolellisesti harkitsemaan, olisiko minulle edustajaoikeuksien myöntäminen ammatillisen liikkeen parhaiden etujen mukaista. Tämä huolellisuus siitä huolimatta, että toimeenpaneva komitea hyvin tiesi, ettei ammattijärjestön perussäännöissä ole ainoatakaan sanaa, mikä antaisi toimeenpanevalle komitealle tai konventsionillekaan oikeuden kieltää minkään alajärjestön valitsemalta edustajalta edustusoikeuden, huolimatta valitun edustajan mielipiteistä tai edesottamisista. Jos tämänluontoisissa tapauksissa on tapahtunut jotain perussääntöjen tai asetusten rikkomuksia, niin on ammattijärjestön konventsionilla oikeus ryhtyä käsittelemään kokonaisuudessaan sitä liittojärjestöä, minkä toimintapiirissä rikkomukset ovat tapahtuneet. Sillä ammattijärjestön perussääntöjen se kohta, minkä mainittiin antavan konventsionille erottamisoikeuden, on tässä suhteessa varsin selvä ja tarkka. Kun toimeenpaneva komitea tiesi tämän seikan, niin juuri siksi viittasi se ammattijärjestön perussääntöjen "henkeen". Kas näin kuuluu toimeenpanevan komitean lausunto:

"Nyt herää ratkaistavaksemme kysymys, olisiko Jack MacDonaldin valtakirjan hyväksyminen, minkä valtakirjan Toronton ammatti- ja sekatyöläisten neuvosto on konventsionille alistanut, oikeuden mukainen menetelmä ammattijärjestön PERUSSÄÄNTÖJEN HENGEN MUKAAN.

"Näin ollen, jättäessämme tämän asian valtakirjain tarkastuskomitean käsiin, kehotamme me tuon komitean huolellisesti harkitsemaan tätä juttua koskevat asianhaarat; ja siinä tapauksessa, jos komitea huomaa, että Jack MacDonaldin valtakirjan hyväksyminen olisi vastoin ammattijärjestön perussääntöjen henkeä, eikä ammattijärjestön parhaiden etujen mukaista, tulisi tuon komitean esittää konventsionille, että MacDonaldilta kiellettäisiin edustusoikeus."

Paljoa enempää ei tarvittu. Sillä valtakirjain tarkastuskomiteaan on etsimällä etsitty luotettavat henkilöt. Sen jäsenet eivät pitäneet tarpeellisena ryhtyä edes tutkimustoimenpiteihin. Asiasta käydyssä keskustelussa sivuutettiin tahallisesti kysymys perussäännöistä, ja sen sijaan keskusteltiin siitä, hyväksyvätkö konventsionin edustajat minun poliittiset mielipiteeni ja katsantokantani vaiko eivät. Keskustelua käytiin siis tykkänään syrjäjutusta. Minun katsantokantani, poliittiset yhteyteni, ja menettelyni ammatilliseen liikkeeseen nähden ovat hyvin tunnettuja. Ne tuntee vallan hyvin Toronton ammattineuvosto, mikä minut valitsi edustajakseen. Minä kannatan vankkumatta ja selvänselvästi Canadan ammatillisen liikkeen täydellistä järjestöllistä itsenäisyyttä Amerikan työväenliitosta.

Minun edustajaoikeuksieni epääminen tietää sitä, että kaikesta hyvin johdetusta järjestetystä, terävästä arvostelusta tai oppositionista, tässä maassa olevien Amerikan työväenliiton byrokraattien virallisiin menetelmiin nähden, tullaan tekemään loppu. Minun edustajaoikeuksieni kieltäminen on vain alkua laajemmalle hyökkäykselle kautta koko linjan, ja se on hyvässä sopusoinnussa kaikkien muiden maiden ammatillisen liikkeen reformististen byrokraattien edesottamisten kanssa. Nämä ammatillisen liikkeen reformistiset toimitsijat ovat porvariston julkisia ja tunnustettuja asiamiehiä. Näinä päivinä, kun luokkataistelut yhä kärjistyvät, kun sotaa valmistetaan Neuvostoliittoa vastaan, ja kun imperialistinen sota nopeasti kehittyy, sidotaan meidän ammatillinen liikkeemme, sen suuhun asetetaan kapula ja tehdään kykenemättömäksi ei vain taistelemaan porvaristoa vastaan, vaan kykenemättömäksi edes pienempiin työläisten puolesta käytäviin taisteluihin.

Elleivät ammatillisen liikkeen rivimiesaineet ryhdy itse liikehtimään, pyyhkäise syrjään kerta kaikkiaan ja ainiaaksi niitä harhaluuloja, joita heillä on "meidän" toimitsijoistamme — että nämä muka myöntyvät kansanvaltaiseen painostukseen, sallimalla puhe- ja arvosteluvapauden ammatillisessa liikkeessä, tai että nämä toimitsijat toimisivat työläisten parhaiden etujen mukaan — ja elleivät työläiset itse järjestä pohjalta alkaen semmoista taisteluhaluista liikettä, minkä tulee huolehtimaan turvaamaan työläisten parhaita etuja ja tappelemaan niiden puolesta, niin tulevat nuo työläisten pettäjät nopeasti silpomaan Canadan ammatillisen liikkeen pieniksi palasiksi.

Edustajaoikeuksieni kieltäminen toimitettiin nimenhuutoäänestyksen kautta. Semmoiseen toimenpiteeseen ryhdytään tavallisesti vasta silloin, kun määrätty määrä edustajia sitä vaatii. Mutta tällä kertaa ei kukaan sitä vaatinut. Kaikki näet saattoivat havaita sen, että valtakirjain tarkastuskomitean esitys tulee hyväksytyksi suurella äänten enemmistöllä. Niinpä usea teeskentelemätön edustaja ihmettelikin, että miksi tuhlata aikaa nimenhuutoäänestykseen, kun kukaan ei sitä vaatinut. Tuota nimenhuutoäänestystä ei toimitettu muuta kuin sitä varten, että saatiin kirjoihin jokaisen edustajan nimi, joka vastusti minun edustajaoikeuksieni kieltämistä, että saataisiin jonkinlainen luettelo ammattiliitoissa olevista punikeista; ja tämä vasta sen jälkeen, kun ensin oli luotu semmoinen yleisvaikutelma, että yksikään edustaja saata vastustaa minulta edustajaoikeuksien kieltämistä, ellei hän itse myös ole "paha ja turmeltunut." Kun otetaan huomioon, että nykyään ei ole kysymyksessä vain yhdistysten jäsenyydestä erottaminen vaan myös työpaikan menettäminen, niin saatetaan käsittää, että vain kaikkein rohkeimmat edustajat saattoivat vastustaa minun edustajaoikeuksieni kieltämistä, ja nämä edustajat olivat miltei kaikki pajoissa ja tehtaissa työskenteleviä rivimiehiä.

Porvarilehdet kertovat Mooren, ammattijärjestön esimiehen, sanoneen että minun edustajaoikeuksieni kieltäminen oli välttämätöntä siksi, että siten saatetaan "kansalle" osottaa Canadan työväenliikkeen olevan terveellä pohjalla. Juuri niin. Mutta kansalla tässä tapauksessa tarkotetaan työnantajaluokkaa ja Canadan hallitusta.

Toronton porvarillinen lehdistö ilman poikkeusta onnittelee ammattijärjestön konventsionia tämän aikaansaamisen johdosta ja arvelee, että juuri tämän aikaansaamisen takia saattaa työväki olla varma siitä, että sen vaatimukset tulevat saamaan osakseen suurempaa huomiota "kansalta".

Moore ja Simpson olivat myös niin ystävällisiä, että lausuivat, "ettei heillä ollut mitään minua vastaan persoonallisesti". Kuinka juolahtikin. Minä olen työväen herjaaja, minä tahdon särkeä ammattiliitot, minä mässäilen hajotuksessa ja kaaoksessa, minä olen ulkokultainen, minä palvelen työnantajain etuja, vaikka teeskentelen taistelevani työläisten puolesta — mutta kaikesta siitä huolimatta heillä ei ole mitään minun persoonallisuuttani vastaan. Pötyä. Nukkuisivatko he paremmin tuon tekonsa jälkeen, jos minä olisin saanut isorokon. Sallikaa minun vakuuttaa noille herroille, että minä tahdon kaikilla keinoin vastustaa heitä persoonallisesti, sillä he ovat fakiireja, Canadan työläisten pettäjiä. Minun halveksumiseni Mooreen ja Draperiin nähden on niin suuri, että vain halveksumiseni Simpsonia ja Brucea kohtaan ylittää sen. Viimemainitut ovat näet voittaneet työläisten luottamuksen siksi, kun he ovat muka vastustaneet taantumusta, ovat ainakin sanoin vastustaneet kapitalismia, saarnanneet luokkataistelua, mutta Simpson ja Bruce eivät ole ainoastaan itseään myyneitä ja rintamalta karanneita nyt, kun valtaisa taantumus kohdistuu kaikkien maitten työläisiin ja erikoisesti Neuvostoliiton työläisiä vastaan, vaan he toimivat avoimesti työväenliikkeen vallankumouksellisten ainesten hirttäjinä.

Mutta taistelukenttä puhdistuu. Työläiset oppivat, vallankumoukselliset voimat keskittyvät ja rynnistävät kohti voittoa Kommunistisen kansainvälisen johdolla.

JACK MacDONALD.

Kominternin kuudennen kongressin manifesti

(LYHENNETTYNÄ)

(Jatkoa).

Proletariaatin luokkaetujen kannalta on nyt välttämättömämpää kuin koskaan ennen teollisuusproletariaatin yhtenäisyys siirtomaiden työtätekevien joukkojen kanssa. Kuitenkin sosialidemokraattiset puolueet ovat tässä kysymyksessä asettuneet sortajien, imperialistien puolelle, imperialististen ryöväriyaltioiden ja niiden agenttien puolelle. Ranskan sosialistit tukivat hallitustaan, kun se tykkiensä hirmutulella lakasi riffien kyliä, Syyrian kaupunkeja. MacDonaldin hallitus avoimesti kuristi Intiaa, ja nykyään työväenpuolueen jäsenet suorittavat Intiassa Britannian porvariston antamia suoranaisia tehtäviä. Kaikki sosialistiset puolueet teoissa tukevat hallituksiaan Kiinan kysymyksessä, tehden joukkojen painostuksesta poikkeustapauksissa polvillaan arkoja arvostelevia huomautuksia.

Sosialidemokratiasta näin muodoin on tullut päävoima, joka hajoittaa teollisuusmaiden työläisiä ja siirtomaiden työtätekeviä.

Vihdoin proletariaatin luokkaetujen kannalta on nyt välttämättömämpää kuin koskaan ennen itse työväenluokan yhtenäisyys. Taistelussa mahtavaa, järjestynyttä vihollista vastaan, taistelussa jättiläistrusteja vastaan, taistelussa pääoman valtiovaltaa vastaan, joka vartioi finanssikapitalistisen harvainvallan etuja, — on työväen rivien maksimaalinen yhtenäisyys välttämätön. Mutta juuri nykyään, imperialistisen porvariston suoranaisesta tilauksesta, sen sosialidemokraattinen asioimisto lohkoilee työväenrivejä. Sosialidemokraattisten puolueiden ja reformististen ammattiliitojen johtajat, yhtenäisyyssaarnaajat porvariston, sen trustien ja valtion kanssa, teollisuusrauhan apostolit ja saarnamiehet liiton puolesta pankkien ja pörssien pösöjen kanssa tekevät kaiken mahdollisen erottaakseen kommunistit — ja yleensä vallankumoukselliset proletaarit — kaikista joukkojärjestöistä. He lohkovat ammattiliittoja, murtavat urheilujärjestöjä, lyövät hajalle "vapaa-ajattelevien" työläisten rivejä. Sitä päättävämmin esiintyvät he yhtenäisyyden puolesta porvariston kanssa, mitä räikeämmin taistelevat proletariaatin yhtenäisyyttä vastaan. Kommunistinen Internatsionale kehoittaa kaikkia työtätekeviä lujittamaan rivinsä mahdollisimman tiiviiksi, koko työväenluokan yhtenäisyyteen työtätekevien joukkojen kanssa, proletariaatin yhtenäisyyteen siirtomaiden sorrettujen kansojen kanssa, sortajia vastaan, kaikkia luokkavihollisia vastaan.

Kommunistinen Internatsionale on hyväksynyt kansainvälisen ohjelman, joka on yhtä sitova kaikille sen osastoille. Ensimäisen kerran vallankumouksellisen työväenliikkeen olemassaolon aikana työväenluokka saa käsiinsä ohjelman, jonka määrittelyt ovat lakina miljoonille järjestyneille proletaareille maailman kaikissa osissa ja maan kaikkien rotujen ja kansojen keskuudessa. Se ei ole asiakirja rauhallisesta matelemisesta porvariston edessä ja rauhasta sen kanssa. Se ei ole farisealainen, mädännyt ja halpamainen julistus yhtenäisyydestä porvariston kanssa, yhtenäisyydestä, joka ei merkitse muuta kuin pakenemista porvariston leiriin, karkuriutta, kavallusta, petosta.

Se on opas miljoonien sorrettujen taistelussa sortajia vastaan, proletariaatin taistelussa, työtätekevien — valkoisten, keltaisten, mustien, troopillisista maista maapallon kaukaisimpiin kolkkiin saakka — taistelussa tehtaissa ja plantaaseilla, kaivoksissa ja rautateillä, metsissä, avarilla aroilla — kaikkialla, missä luokkataistelu on käynnissä. Se on ohjelma työväenluokan yhtenäisyydestä ja vimmatusta taistelusta porvaristoa vastaan. Se on proletariaatin kiertämättömän maailman diktatuurin ohjelma. Kommunistinen Internatsionale kutsuu kaikkia työtätekeviä tiivistämään rivinsä luokkataistelun, proletaarisen vallankumouksen, työväenluokan diktatuurin lipun alla. Kapitalistinen maailma, äärimmäisesti jännittäen voimansa, painaa työläiset hirvittävään riistopuristukseen, orjanruoskansa vinkuessa, on ryöminvt ylös ensimäisen imperialistisen sodan läjäämistä rauniokasoista. Mutta se jo taas alkaa huokua ristiriitojensa taakan alla. Historiallinen kohtalo vetää sitä jälleen valtavalla voimalla jättiläiskatastroofien pyörteeseen, joiden tuhoaennustava hengitys huokuu maailman yllä. Peläten omaa historiallista kohtaloaan, uskaltamatta päästää sodan henkiä valloilleen ja samalla tehden kaikkensa, että ne irtaantuisivat kahleistaan ja alkaisivat verisen tanssinsa, hämäten kaikkia rauhan lörpöttelyillään ja hypistellen pika-aseitten hanoja, imperialistiset klikit jälleen saattavat maailman kiertämättömyyden rajalle.

Kommunistinen Internatsionale kutsuu kaikkia työtätekeviä vastarintaan. Jo nyt täytyy väsymättä joka päivä järjestää taistelijain rivejä, tiivistää joukkoja, lähettää työväenluokan luotettavia pikalähettejä armeijaan ja laivastoon, sotilaiden ja matruusien luo, valmistautua sinä päivänä ja tuntina, jolloin imperialistit kutsuvat proletaareja keskinäiseen teurastukseen, kääntämään raskaat tykit ja kiväärien piiput imperialistien otsaa kohden — tuohon parhaimpaan maaliin imperialistisessa sodassa.

Imperialismin peto, joka samein silmin tuijottaa vain historialliseen menneisyyteen, kykenemättä kohottamaan tulevaisuuden verhoa, lohduttelee itseään suhteellisen rauhallisuuden harhakuvilla. Europassa, joka aika ajoittain saa kultaisen elämännesteen annoksia valtameren takaiselta Amerikan vampyyrilta. Mutta proletaarin, joka hartioillaan kantaa kapitalistisen ratsionalisoimisen kaiken taakan ja "teollisuusrauhan" kaiken pilkan, selvä katse erottaa ristiriitojen jättiläismäisen kasaantumisen ja luokkataistelun kasvun kaikkialla. Lakko Englannissa, Wienin kapina, lakot Saksassa, vaalien tulokset Ranskassa ja Saksassa, saksalaisten työläisten suhde "panssarilaiva"- sosialidemokratian uuteen petokseen, Kiinan työläisten ja talonpoikien sitkeä vastarinta, vallankumouksellisten tulivuorien kasvava kuohunta Intiassa, jossa signaalisavu jo liitelee, yhä kasvava työttömyys Etelä-Amerikassa, neekerien itsetietoisuuden kasvu ja tuhannet muut merkit — eivätkö nämä puhu siitä, että historian myyrä kaivaa hyvin?

Kommunistinen Internatsionale kutsuu kaikkia työtätekeviä ja ennen kaikkea teollisuustyöläisiä taisteluun jokaisen pienemmänkin valloitetun aseman puolesta, taisteluun hyökkäävää pääomaa vastaan, taisteluun armotonta riistoa vastaan, proletariaatin orjuuttamista vastaan, imperialistien politiikkaa vastaan, sotaa vastaan. Kommunistinen Internatsionale kutsuu kaikkia työtätekeviä ja sorrettuja julkisesti puolustamaan Kiinan vallankumousta, jonka marttyyrien ja sankarien päät putoilevat pyövelien kirveitten iskusta.

Kommunistinen Internatsionale kutsuu kaikkia rehellisiä proletaareja luomaan tiivis, rautainen muuri Neuvostoliiton ympärille, jonka yllä imperialismi pitää miekkaansa. Kommunistinen Internatsionale kehoittaa mitä suurimpaan valppauteen ja suoranaiseen taisteluun pasifistista valhetta ja petkutusta vastaan. Kommunistinen Internatsionale kehoittaa katkaisemaan välit täydellisesti porvariston kanssa ja kaikkien työväenrivien yhtenäisyyteen säälimättömässä taistelussa proletariaatin vihollisia vastaan.

Vastaan sosialidemokraattista yhtenäisyyttä porvariston kanssa — proletaarien luokkayhtenäisyyden puolesta!

Sosiali-imperialismia vastaan — siirtomaiden veljien rohkean puolustamisen puolesta!

Pasifista valhetta vastaan — horjumattoman taistelun puolesta imperialistista sota vastaan!

Reformismia ja fascismia vastaan — proletaarisen vallankumouksen puolesta!

Eläköön proletariaatin diktatuuri Neuvostoliitossa!

Eläköön proletaarinen maailman vallankumous!

KOMMUNISTISEN INTERNATSIONALEN KUUDES KONGRESSI.
Moskova, 1 p. syysk. v. 1928.

Port Arthurin uutisia

VALTAKUNNAN PARLAMENTAARIKKOJA

Brittiläisen valtakunnan eri osien parlamenttiedustajista muodostettu lähetystö, joka on viime aikoina kierrellyt ympäri Canadaa, seisahti täällä järvien päässä jonkun tunnin viime lauantaina matkallaan itään. He tekivät laivalla kiertomatkan kaksoiskaupunkien satamassa, tarkastellen viljasäiliöitä y.m. nähtävyyksiä. Loordi Peel, jonka ilmoitetaan toimivan lähetystön "päänä", pitämässään puheessa ylisteli Canadaa, sen saavutuksia ja mahdollisuuksia. Uudisasukkaista ja heidän vaikeuksistaan puhuessaan tämä arvon herra asetti brittiläiset etutilalle, kuten sopii odottaakin, selittäen että ne ovat ainesta, jotka helpommin ja nopeammin sulautuvat heitä ympäröiviin uusiin olosuhteisiin kaikkialla maailmassa. — Eipä tainnut loordi silloin muistaa viimeistä mainari-harvesteri-tragediaa —. Mutta helppohan näiden herrojen on ylistellä Canadaa ja sen mahdollisuuksia. Heidän täällä olonsa kun on ollut jatkuvaa huvittelua ja mässäilyä, kulkien kaupungista toiseen, ollen jatkuvasti Canadian klubien, kauppakamarien ja muiden liikemiesyhdistysten kestittävänä, kuten täälläkin. Tällä tavalla he ovat tutustuneet Canadaan, sen asukkaisiin ja täällä vallitseviin olosuhteisiin. Palattuaan takaisin kotimaahansa he tietysti esittävät Canadan olosuhteet mahdollisimman valoisassa muodossa, ollen täten apuna siirtolaisuuden kiihoittamisessa Canadaan. Ja sehän se näiden tällaisten matkueiden pääasiallisin tarkotus lieneekin.

VÄHÄN TYÖTÄ TUOMAREILLAKIN

Täällä tänään syyskuun 25 päivä alkavilla ylioikeuden syysistunnoilla ilmoitetaan olevan harvinaisen vähän asioita käsiteltävänä. Rikosasioita on ainoastaan yksi, koskien Walter Luchkaa, jonka syytetään murhanneen vaimonsa viime joulukuulla. Sen lisäksi on pari muuta huomattavampaa juttua. Yksi ollen vahingonkorvausvaatimus, jonka rouva Mallonin ja neiti Cotterin omaiset ovat nostaneet Canadan kansallista rautatietä vastaan, sen johdosta kun C.N.R. juna viime uudenvuoden aattona eräällä ylikäytävällä ajoi auton päälle, jossa edellämainitut henkilöt ajoivat, surmaten heidät. Toinen on Red Lake Transport Co:n ja Pacard Gold Mines Co:n välinen riitajuttu, koskien rahtin kuljetusta.

PYÖRIEN PÄÄLLÄ OLEVA KOULU

saapui eilen tänne Winnipegistä, jossa se on rakennettu Canadan kansallisten rautateiden toimesta. Tämä kuleksiva koulu tulee toimimaan Conmee Junctionin ja Superior Junctionin välisellä rataosalla, viipyen joitakin päiviä paikassaan, riippuen siitä kuinka monta oppilasta kullakin paikkakunnalla on. Sen ensimäinen pysähdyspaikka on Flett, jossa se aloittaa toimintansa syyskuun 26 päivän aamuna. Sen toiminta-alueella ilmoitetaan olevan kaikkiaan 46 kouluiässä olevaa lasta, jotka pitkien matkojen takia eivät voi käydä varsinaisissa kouluissa. Näille lapsille tulee tämä kuleksiva koulu epäilemättä olemaan suuresta merkityksestä. Muuten näyttää vähän siltä, kun täällä Canadassa alettaisiin matkimaan noiden kirottujen bolshevikien menettelytapoja. Niillähän on siellä Neuvostoliitossa ollut tällaisia kuleksivia kouluja käytännössä jo pitemmän aikaa. — S.

VOIMISTELUJOHTAJAKURSSIEN PÄÄTTÄJÄISET

Suuret voimistelujohtajakurssien päättäjäisjuhlat vietetään Fort Williamin suomalaisella haalilla lauantaina lokakuun 6 p:nä ja Port Arthurin suomalaisella haalilla 316 Bay st. maanantaina lokakuun 8 p:nä. Ohjelma tilaisuuksissa on ensiluokkaista, sillä onhan koetettu saada parhaat voimat voimistelujohtajakursseille mitä meillä on ollut saatavissa näistä kaksoiskaupungeista ja tältä ympäristöltä. Heidät on nyt erikoisjohtajan avulla harjoitettu entistä kykenevimmiksi, ei yksinomaan rivimiehen tehtäviä varten, vaan kykeneviksi voimisteluseurojen johtajiksi. Tilaisuus siis on erikoisesti harvinaisuus näissä kaupungeissa, jotenka ei kenenkään pidä jäädä niistä pois, sillä ne ovat enemmän kuin katsomisen arvoiset. Tarkastakaa ilmotusta tästä lehdestä myöhemmin. — X.

Toronton uutisia

PUOLUSTUSLIITON TOIMINTA

Canadan työväen puolustusliiton täkäläinen englantilainen osasto uudelleen järjestettiin runsaslukuisessa ja innostuneessa kokouksessa syyskuun 24 päivän illalla, Earlscourtin työväentalossa, 1927 St. Clair Avenue West. Virkailijat valittiin tulevalle vuodelle ja keskusteltiin osaston toiminnasta työväen puolustuksen edistämiseksi. Työläisten näytelmäseuran muodostamista kannatettiin ja syyskuun 29 päiväksi järjestettiin kokous, jossa tämä suunnitelma tullaan toteuttamaan.

Joukko uusia jäseniä yhtyi osastoon, valmisteluita tehtiin ryntäyksen toimeenpanemiseksi uusien jäsenien hankkimiseksi.

Seuraavat toverit valittiin virkailijoiksi: esimieheksi toveri H. Hatfield; sihteeriksi, toveri A. E. Smith; toimeenpanevan komitean jäseniksi toveritar Ramsay, tov. William Purser ja H. Shapiro.

Keskusteltiin toverien Mooneyn ja Billingsin vapautustaistelun johdosta. Kansainvälisen työväenpuolustusliiton (joka on Kansainvälisen punaisen avun yhdysvaltalainen osa) toimintaa Mooneyn jutun suhteen kannatettiin ja seuraava päätöslauselma hyväksyttiin lähetettäväksi työväenlehdistölle, Kansainväliselle työväen puolustusliitolle y.m.:

Koska voimakas ryntäys on nyt käynnissä toverien Mooneyn ja Billingsin vapauttamiseksi, jotka ovat olleet vuosikausia vankeudessa, Yhdysvaltain kapitalistiluokan julmuuden ja epäoikeudenmukaisuuden uhreina;

Ja koska on tiedotettu varmoilta tahoilta, että tuomari Franklin P. Griffith, joka tuomitsi Mooneyn kuolemaan, on lausunut: "Nyt tiedän, että väärä mies havaittiin syylliseksi ja tuomittiin";

Ja koska, lautakunnan esimies McNiven on lausunut: "Jos me olisimme tienneet sen mitä nyt tiedämme valtion todistajista, ei yksikään meistä olisi havainnut syytettyä syylliseksi." Kaikki nämä lausunnot paljastavat niin kutsutun "oikeuden" selvästi valheellisen luonteen, jota jaetaan työläisille kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän vallitessa;

Olkoon päätetty, että tämä Canadan työväen puolustusliiton Toronton englantilainen osasto tekee kaiken voitavansa edistääkseensä tätä ryntäystä toveriemme vapauttamiseksi, ja että kirjotamme Yhdysvaltain kansainväliselle työväen puolustusliitolle tervehtäen heidän yrityksiään ja ilmottaen meidän kannatuksemme.

A. E. Smith.

Rajakaupunkien poliisi avustaa fascisteja

Perustamisestaan saakka on Rajakaupunkien fascismivastainen liitto osoittanut hyvää menestystä taistelussaan fascismia ja Mussolinin kannattajia vastaan. Että vasta perustetun liiton työ on saanut vastakaikua laajoissa työläispiireissä, osoittaa se, että kun sunnuntaiksi t.k. 16 p. oli kutsuttu yleinen kokous koolle, niin osallistui siihen suuri joukko innostuneita italialaisia työläisiä. Ennen kokouksen alkamisen määräaikaa saapui sinne myöskin kaksi salapoliisia, jotka äänekkäästi julistivat ketä he ovat ja ilmoittivat haluavansa tietää kokouksen asioista. He kulkivat läpi saapuvilla olleen joukon ja kyselivät heiltä, että ketä he olivat ja missä syntyneet jne. Ilmeisesti nämä urkkijat oli lähettänyt kokoukseen Mussolinin paikallinen agentti, määräyksellä peloitella kokoontuneita työläisiä, jotka ovat halukkaat organisoimaan työläiset taisteluun kaikissa muodoissa ilmenevää fascismia vastaan. Nämä kaksi salapoliisia istui kokouksessa koko ajan, toimien toinen, joka oli italialainen, tulkkina toiselle, selittäen kokouksen menoa.

Kokouksen avasi tov. H. Murphy, joka osoitti, että taistelu fascismia vastaan ei ole ainoastaan taistelua Mussolinia vastaan, mutta se on samalla taistelua kapitalismia vastaan yleensä. Edelleen mainitsi puhuja, että nämä italialaiset työläiset, jotka ovat tämän fascismivastaisen liiton perustaneet, voivat parhaiten kohdistaa taistelunsa Mussolinia vastaan lujan järjestäytymisen kautta ja kulkemalla käsikädessä Canadan työväenluokan kanssa sen taistellessa Canadan kapitalismia vastaan. Edelleen selitti hän, että kansainvälinen kapitalismi oli auttanut Mussolinia kuristamaan Italian työväenluokkaa; ja että fascismi on kapitalismin viimeinen vaihe, jolloin hallitseva luokka ei enää kykene demokraattisen ilveilyn avulla pitämään valtaansa, vaan turvautuu se silloin avoimeen väkivaltaan, fascismiin. Kapitalismi yli koko maailman, Canadassakin, on valmistautumassa siirtymään fascismiin, kuten se on Italiassa siirtynyt.

Toveri Buckaloni Detroitista selitti yleis-amerikalaisen fascismin vastaisen liiton päämääriä ja suuntaviivoja ja miten tarpeellista italialaisten työläisten on järjestäytyä fascismia vastaan. Puheiden jälkeen liittyi paljon työläisiä vastaperustettuun Rajakaupunkien fascismin vastaiseen liittoon.

Koko kokouksen ajan osoittivat paikalla olleet työläiset innostusta ja kiintymystä fascismia vastustavalle toiminnalle, joten paikalla olleet poliisiurkkijat saavat tiedottaa Mussolinin mustapaidoille, että Canadassa olevat italialaiset eivät hyväksy fascismia.

Iskon näkökulmasta

Luppovaaralainen on haastettu areenalle. Urheilijat sen tekivät. Näkevät nimittäin naaman juonteistakin, että olemme vanha urheilija ja siis lämmin ja innokas urheilun ja voimailun kannattaja vielä näilläkin ikävuosilla, jolloin housumme löksöttävät alempana kuin silloin parhaina vuosinamme. Niinä vuosina, kun tunsimme ettemme ole köyhä emmekä kipeä. Eipä sillä, että olisimme olleet viinan juoja ja kylän ruoja, joista tuollainen sananlasku tunnetaan, sillä me emme kärsineet viinaa läheilenımekään toisurheilijan tapaan. Nykypäivinä kyllä olemme huomanneet, että monet urheilijoistamme toisinaan urheilevat ja voimistelevat, mutta enimmäkseen rehvastelevat täytenä käkenä pitkin kylien kujia ja rapakoita. Allekirjottaneen se tunne, ettemme olleet köyhä emmekä kipeä johtui siitä yksinkertaisesta syystä, että tunsimme itsemme urheilijaksi, terveeksi ja voimakkaaksi. Köyhyyttä emme myöskään tunteneet, vaikka nälkä toisinaan kurnikin suolissamme, mutta senkin olimme opettaneet sellaiseksi, että viittasimme sille, jotta odota, nälkä ei ole niin suuri herra etteikö se jouda hetkistä odottamaan; tässä sattuu olemaan tärkeimpiä tehtäviä. Niinpä sitä toimittiinkin oikein sakilla myöskin sillä kantilla taistelulinjaa, jossa oli leipävaatimukset ja olosuhteiden parantaminen etumaisena kysymyksenä. Olimme nimittäin ammatillisen liikkeen mukana. Urheilimme, opetimme lihallista minäämme kestämään ajan myrskyjä ja näitä avuja hyväkseen käyttäen hyökkäsimme porvaria vastaan. Sattui toisinaan syntymään pitkäaikainen lakkokin, ja leipä tietysti oli lyhyenä, mutta ei siitä huolittu, vihellettiin vain ja sanottiin nälälle, että odota, tässä ensin mojautetaan porvaria kuonoon ja riistetään häneltä leipäaitan avain. —

Niin, urheilijat manasivat allekirjottaneen korottamaan äänensä oletikin urheilijoille keskeisissä kysymyksissä. Sen teemmekin. Siksi kirjotimme tuon yllä olevan pätkän ikäänkuin esipuheeksi niiltä ajoilta kuin allekirjottanut, nykyisin kompura urheilijan rinnalla, oli aktiiviurheilija. Esipuheen kirjotimme pääasiassa sen vuoksi, että olemme huomanneet, varsinkin tämän canadalaisen työläisurheiluväen, alkavan karsinoitua omaan sokkeloonsa, josta niitä ei muun työväenliikkeen toimintahaarat saa liikkeelle ilveellä eikä millään. Ollaan vain urheilijoita, ei yhtään enempää. Allekirjottaneella on sellainen käsitys, että työväenluokan urheilija, ellei se ota tarmokkaasti osaa muillakin rintamaosilla toimintaan, ei oikeastaan olekaan mikään työväen urheilija, joutava painolasti vain, joka koputtelee itserakkaana rintoihinsa, että katsokaa, tässä on sellainen manu, ettei niitä joka mamman torpasta ole lähtenytkään. —

Vaikka meidät urheilijoiden puolelta tähän haastettiinkin, niin olemme kuitenkin niin julkea, että haukumme ensiksi urheilijat. Urheilijat ovat nimittäin enimmäkseen sellaista väkeä, että jos niitä silittelee helläkätisesti ja kuiskii niiden korvaan hehkuvia kiitossanoja, niin ne luutuvat vähitellen paikoilleen. Mutta jos niille toisinaan hihkasee, että mitäs saakelin toljakkeita tänne urheiluseksuunaan on oikein karttunut, niin he suuttuvat. He eivät salli, että heitä haukutaan kuhnureiksi. Urheilijat ovat kunniantuntoista väkeä, ihan kuin sotilaskasvatuksen saaneet. Sotilastakin jos haukkuu, että hän on vain kasarmin puhdistaja (vaikkapa hän olisikin), niin kirkastuu tämä

TORONTON KATUVAUNUTYÖLÄISTEN ON ODOTETTAVA

Toronton katuvaunutyöläisten liiton sihteeri W. D. Robbins tiedottaa, että liitto on valmis odottamaan kunnes valitut kaksi sovittelijaa voivat alottaa työn Katuvaunutyöläisten liiton ja Toronton liikennekomissionin välisen riidan sovittelemiseksi. Raitiotietyöläisten liitto esitti vaatimuksensa kolme kuukautta sitten, ja näyttää siltä että toiset kolme kuukautta kuluvat ennenkuin sovittelulautakunta tekee mitään. Henkilö, jonka Toronton liikennekomissioni on valinnut edustajakseen sovintolautakuntaan, on sairaana ja Jimmy Simpson on huviajelulla Puolassa. Simpson tulee olemaan läsnä Kansainliiton kansainvälisen työtoimiston toimeenpanevan ryhmän vuosineljännes-kokouksessa.

Raitiotietyöläiset voivat siis odottaa. On osotettu että savittelulautakunnan päätökset tulevat olemaan taannehtivia. Reformististen ammattiyhdistysten johtajain työriitojen käsittely on hidasta hommaa. Kaikessa tapauksessa on mukavampaa jättää sellaiset asiat kuin työläisten olosuhteiden parantaminen hyllylle ja asettua alttiiksi miesten vihalle ja harmille.

Raitiotietyöläiset ihmettelevät mitä sovittelulautakunta voisi saada aikaan, ja milloin.

Ft. Williamin uutisia

PROTESTILAUSUNTO SUOMEN HALLITUKSELLE

Täällä pidettiin syysk. 15 p. protestikokous, vastalauseena niille vainotoimenpiteille, mitä Suomen hallitusviranomaiset harjoittavat työläisiä kohtaan, raahaten näitä vankiloihin ja luokkaoikeuksiensa eteen pelkästään siitä syystä, että he ovat toimineet työväenliikkeessä, koettaen toiminnallaan edistää työväen kurjan elämäntason parantumista. Kokouksessa hyväksytty protestilausunto oli seuraava:

Suomen tasavallan hallitukselle.
Helsinki.
Turun Hovioikeudelle.
Turku, Finland.

Me Fort Williamin suomalaiset työläiset kokoontuneina kokoukseen, lausumme jyrkän vastalauseemme Suomen hallitukselle ja oikeuslaitokselle niiden maansa työtätekeviin kohdistaman, kaikkia inhimillisiä oikeus- ja kansalaisvapauskäsitteitä loukkaavan vainon johdosta ja vaadimme vangittujen pikaista vapauttamista ja vainon lakkauttamista, tai muutoin tulemme työskentelemään kaikin voimimme yhä voimakkaamman kansainvälisen antipatian nostattamiseksi maatanne ja sen nykyistä hallintojärjestelmää vastaan.

Samalla lausumme lämpimän myötätuntomme Suomen kovia kokeneelle työväestölle ja sen rohkeille vapautensa ja oikeutensa puolesta taisteleville työläisille.

Kokouksen puolesta:
A. Heikkinen, Puheenj. — O. Kainulainen, Kirjuri.

Vaikkakaan tämä lähettämämme vastalause ei mahdollisesti vaikutakaan sitä, että nämä syyttömästi vangitut työläiset vapautetaan ohranavallan komeroista, mutta onhan se ainakin osoituksena siitä solidaarisuuden tunteesta, mitä tämän maan suomalaiset työläiset tuntevat luokkaveljiään kohtaan Suomessa ja niinollen ovat tällaiset ilmaisut ikäänkuin kehoituksena heille, rohkaisuna uusiin taisteluihin vallassaolevaa kidutuskomentoa vastaan. — S.

SYYSJUHLASSA

(Port Arthurissa, Aku Päiviön kirjottama, Hannes Vuoren hyvin lausuma runo.)

Pois rientää kesäpäivät,
on kantapäillä syys
ja sitten talven jäinen
ja raaka jäntevyys.
Ken yli senkin taivaltaa,
taas kevätpäivän nähdä saa,
sen tuta tenhovoiman
ja riemun hitusen.

Niin hitunenko aina
lie kesän riemumme,
suur' hetki sunnuntaina —
jos sattuu onni se;
vaan vaivan päivin paahtavin
ja illoin työstä uupuvin,
huomenna huolin, puuttein —
niin saapuu kesämme.

Me tasotamme teitä
leveitä, suoria,
edestä loistovaunun
murramme vuoria,
maan joka kolkkaan ihanaan
iloinen uoma avataan
ja siellä rannat santaan
ja polut kukkasiin.

Kun sulaa pohjolassa
sen jäyhä routa, jää
ja karut kentät, rannat
taas hetken vihertää,
saa silloin jäädä etelät,
pohjoisiin vaunut kiitävät,
taas lähteäkseen sieltä
syyskylmäin uhaten.

Niin aina sinne missä
on päivä, kukkaset
ne kuhertaen kulkee
nuo silkkisukkaset,
ja minne ikinä he saa,
niin loistopesä odottaa
ja palvovaiset orjat . . .
Oi kesää ihanaa!

Niin he, vaan minne jäävät
nuo tasottajat tien?
Ne jäävät, missä milloin
on vankilansa pien.
Kun nälkäruoska vongahtaa,
tie polttaa jalkaa astuvaa
ja taakka painaa — siellä
ne nauttii kesästään.

Mut ah, voi jumalauta,
se alkaa kirveltää,
tuhanten veri huutaa
enemmän elämää, —
enemmän leipää, vapautt',
enemmän ihmisoikeutt',
enemmän talven turvaa
ja kesän iloa!

Ei näe, kuule, huoli
tuo joukko nautinnon,
mitenkä orjalassa
on tuska tavaton,
mitenkä viha kuohuttaa
ruoskansa alla raatajaa,
mitenkä loiston taakka
painaltaa piinaten.

On asemansa vahva,
ne siihen luottavat,
on vielä laumat nöyrät
ja hyvin tuottavat, —
kun voimakeinoin kiristys
ja tunnon, järjen pimitys
käy yhä tahdillansa,
niin muurit kestävät.

Mut aika, aika murtaa
jo Kiinan muurinkin,
raoista valo tunkee
sen pohjiin pimeihin, —
pää nousee, päitä kymmenin
ja päitä sadoin, tuhansin,
rohkeimmat salamoiden
ain tulta taistelun.

Ne iskee sorron yössä
vapauden valkeaa,
ne alla vainon julman
totuutta julistaa, —
ei riitä ruoskat, kytkimet,
ei teljet, tyrmät tuhannet,
ei pyövelinkään piilu
tee enää tehtävää.

Ei auta, aika murtaa
ja aika rakentaa,
yöstänsä kohonneena
jo yks' on kansa, maa, —
kas, yllä sen jo vapauden
suurlippu liehuu kutsuen
vasaran, sirpin kansaa
kaikk'alla yhtymään.

Kaikk'alla, lyödyt kuulkaa,
on sama pelastus,
myös siellä, missä loistaa
suur' valhevapaus,
myös siellä, täällä, missä vaan
työn raataja on orja maan.
Kahleenne lyökää — lyökää
jo järjestelmä tää!

Eri paikkakunnilta

Schumacher, Ont.

POIKATALON MUISTOLLE

Mainittakoon tässä joku sana paikkakunnallamme toiminneesta osuusruokalastakin. Osuusruokala eli Poikatalo tänne päätettiin perustaa marraskuun 15 p., 1925, ja alkoi se toimintansa jouluk. 1 p. samana vuotena. Heti alussa sai se kaikkien paikkakunnalla olevien yksinäisten suomalaisten miesten keskuudessa jakamattoman kannatuksen, jopa niin tarkoin, että silloin paikkakunnalla toimineet kaksi yksityistä suomalaista ruokapaikkaa katsoivat parhaaksi lopettaa liikkeen. Suomalaisia työläisiä tässä kylässä niihin aikoihin oli perheellisiä noin 15 perhettä ja yksinäisiä noin 30, McInture kaivannon kaivosaukon No 11 syventäminen ollen huomattavin työpaikka johon kylämme suomalaiset suurimmalta osalta oli sijoittunut. Edellä mainitun kaivosaukon syventämisajan (noin pari vuotta) kyläämme sijoittuvien kansalaistemme lukumäärä jatkuvasti lisääntyi, ollen korkeimmillaan noin 60 yksinäistä miestä ja ollen ne kaikki myöskin täällä toimineen Poikatalon kannattajia. Edistääkseen järjestymistä, teki täkäläinen Poikatalo myöskin päätöksen, että kaikkien sen jäsenten tulee kuulua jäsenenä johonkin työväenjärjestöön (Päätös tehty 4 p. syysk. 1927). Melko useita silloin liittyi paikkakunnalla toimivaan puoluesoluunkin. Työsuhteiden muuttuessa paikkakunnalla epäsuotuisaksi suomalaisille on se aiheuttanut, että niitä on jatkuvasti noin vuoden ajan siirtynyt täältä pois, jopa siinä määrin, että täkäläinen Poikatalokin tuli pakoitetuksi lopettamaan toimintansa heinäk. 31 p. 1928, ja kun se lopetti toimintansa, oli siinä jälellä 10 jäsentä. Vaan heti seuraavana päivänä alkoi joku yksityinen runnaamaan ruokataloa edelläkerrotussa osuusruokalan paikassa ja monelle nimelliselle puoluejäsenelle ehken olikin mieleen, että pääsee oman käsityksensä mukaan toimimaan ettei tarvitse kuulua mihinkään puoluejärjestöön. Tämän käsityksen on saanut tämän kirjoittaja heidän omasta toiminnasta, kun heti erkani useita jäseniä puoluesolustamme. Ei voi sanoa muuta, kuin että he ovat olleet pakollisesti jäsenyydessä kun ei ole enää kuin yksi ainut mies koko ruokatalossa, joka kuuluu paikkakuntasoluun. Nytkin viimeinen eronnut oli kuulemma vanhimpia puoluejäseniä paikkakunnalla. Pahuus on tarttuvaa, kun se pystyy keski-iän mieheenkin. Kyllä olette, kansalaiset, väärästä paikasta hakemassa parannusta oloihinne kun kulutatte aikaanne koiratorpissa ja muissa alhaisissa paikoissa. Ajatelkaa toki mitä tietä tulee parannus oloihimme: ainoastaan järjestymisen kautta yhteen, riistäjäämme kapitalistia vastaan. — Toimeksi saanut.

poutaan ja vannoo olevansa oikea sotamies. Samoin tekee urheilijakin. Jos häntä haukkuu (ja saa olla syytäkin), että kuhnuri sinä olet etkä urheilija työväenliikkeessä, niin reilu työläisurheilija suuttuu ja vannoo olevansa oikea luokkataistelija. Ja ryhtyy sitä käytännössä näyttämään.

Nyt on tilaisuus urheilijoilla suuttua. Olemme heitä tässä sekä silitelleet että takakäteen mutaisseet. Ja jos he ovat todellisia työläisurheilijoita, niin suuttumisensa pukevat kiukkuiseen toimintaan. Ja mikäpä sen parempi kohde on vihansa puskemiselle tällä hetkellä kuin se, että ryhtyy toimimaan vihapäissään poliittisella ja ammatillisella areenalla, kun kesän on riehkassut urheilukentillä. Toinen tärkeä ala, jossa myöskin toimintaa kaivataan, on nykyisin käynnissä olevat voimistelunjohtajakurssit urheiluliitossamme. Niiden valmistelemiseksi tarvitaan itsekullakin paikkakunnalla ripeää toimintaa. Port Arthurin nuorukaiset, lasken samaan joukkoon kaikki alle viidenkymmenen, ettei vanhempain mieli tule pahaksi jos heidät lasketaan yli standardi-iän kuuluviksi, pistelevät parhaillaan voimistelun aakkosia päähänsä. Onneksi olkoon ja opetus päähänne jääköön! Muut seuraavat perässä.

Luppovaaran Isko.

Kapuskasing, Ont.

KAPUSKASINGIN UUTISIA

Harvoin näkee uutisia Kapuskasingista, vaikka täällä on ollut pitkät ajat satoja suomalaisia kaupungissa työssä vakituisesti. Ei näytä olevan edes sen vertaa innostusta järjestötoimintaan, että edes varjopuolista mainittaisiin puoluelehdissä. Varjopuolia on täälläkin tarpeeksi ja siis toiminnanmahdollisuutta, jos vain olisi kutsumusta yksilö- ja yhteistoimintaan.

Työoloista voi mainita paitsi suurta paperimyllyä myöskin kaupungin rakennus- ja katutyöt. Katutyössä on palkat 35 s. tunti, joku saanee 40 s. Rakennustöissä on maksettu 50 sentistä 70 s. tunti.

"Pöllisouvarien" toiminta vihdoinkin on alkuvaiheissaan Spruce Falls Co:n metsissä, jota on kuukausimääriä odottanut ehkä tuhansiin nouseva ryysyköyhälistö. Komppania on jakanut 150 tuhannen koortin summan suurille jappareille, 10 tuhannen koortin japeihin pienemmät ja siitä ylös. Kämpät tulee olemaan suuria 150 miehen kämppiä ja siitä ylöspäin. Paperipuut tulee olemaan 16 jalkasia. Maksuista ei vielä ole päätetty lopullisesti.

Yleinen alustava metsätyöläisten kokous pidettiin Kapuskasingissa O. Puotisen huoneustossa, sunnuntaina t.k. 23 p. kello 7 illalla. Osanotto oli koko suuri, sillä tietoisena tulevista työtaisteluista oli kokous aijottukin kuten evästykseksi juuri metsään painuville työläisille.

Kokouksen avasi keskustelunalaiseksi M. Webster kysymyksellä josko olisi mahdollista ruveta puolustautumaan komppanian asettamia alhaisia palkkoja ja huonoja kämppäoloja vastaan L. W. I. Union asettamien ehtojen mukaisesti.

Puheenjohtajaksi valittiin M. Webster ja kirjuriksi allekirjoittanut.

Ensiksi keskusteltiin kämppien suuruudesta. Käytännöllisemmäksi katsottiin suuret kämpät mahdollisten vaatimustemme läpiviemiseksi.

Seuraava kysymys oli alimpien union asettamien palkkaehtojen mahdollisesta käytäntöönottamisesta, ettei kenenkään tietämättömänä yhteisistä vaatimuksista tarvitse lähteä korpeen.

Kumminkin yleisenä mielipiteenä oli, että taistelu aloitetaan kämpillä. Valitsemalla kämppäkomiteat heti töihin mentyämme, jotka ilmoittaa aluekomitealle palkka- ja työoloja koskevista kysymyksistä, ja josko on mahdollista aloittaa yleinen lakko näissä tilanteissa ollen.

Keskusteltiin kuinka saataisiin postinkulku varmalle pohjalle eri kämppien keskuuteen lakko, ja työoloja koskevissa kysymyksissä, vaan päätettiin yleinen kirjevaihto jättää kämppäkomiteoiden tehtäväksi.

Kokouksen puolesta:
Edward Koponen.
Kirjuri.

Winnipeg, Man.

KAIVOSMIES-ELONKORJAAJAT SAAVAT TUTUSTUA CANADAN "MAHDOLISUUKSIIN"

Sen jälkeen, kun noin 600-miehinen joukko brittiläisiä elonkorjaajia lähti Winnipegistä Englantiin edellisellä viikolla, on uusia saapunut päivittäin, ja keskimäärin 350 lähti Winnipegistä syyskuun 10 ja 11 päivän tienoissa kotiin. Näiden miesten kokemukset ovat samanlaiset kuin niidenkin, jotka ovat jo menneet; lupaukset 4 ja 5 dollarin päiväpalkoista kutistuivat dollariin ja kahteen, ja pojat ovat kyllästyneet canadalaiseen vieraanvaraisuuteen. Ramsay McDonaldin ojennettu käsi onkin osottautunut olevan puristettu nyrkki, joka aina on riiston esikuvana. Palanneet ovat kertoneet monista katkerista kokemuksista: työskentelystään viljapelloilla toivoivat he saavansa palkkaa neljä dollaria päivältä, mutta saivat vain yhden tai kaksi; tämän he joutuivat pulittamaan rautatieyhtiöille osittaisesta kyydistä Winnipegiin; sitäpaitsi saivat he kävellä kuusi- tai seitsemänkymmentä mailia, kerjätä syötävää matkalla; nukkua täisissä makuukopissa tai maata taivasalla. Nämä ovat jokusia niistä henkilökohtaisista kokemuksista, joita saa kuulla keskustellessa brittiläisten elonkorjaajien kanssa. Tässä yhteydessä on vielä mainittava niistä maanviljelijöistä, jotka ovat ahnaita orja-toverinsa nylkemiseen ja selittävät heille, "että he ovat kokemattomia." Miehet sanovat, että olosuhteet ovat hieman parantuneet siirtolaisten majotusasemilla viimeisen elonkorjaajajoukon tekemien paljastuksien jälkeen, mutta ruuassa olisi vielä paljonkin toivomisen varaa; kuitenkin, kuten yksi elonkorjaaja sanoi — "että rahaton mies on jotakuinkin samalla tasolla kun sika; hänen on otettava se mitä hänelle heitetään," ja säästää valituksensa myöhemmälle.

Porvarilehdistö on kuluttanut paljon tilaa viime viikon ajalla siirtolaisuus- ja liikenneyhtiöiden selostuksiin ja puolustukseen. Ne yrittävät osottaa, että takaisin palaavat miehet ovat sopimattomia; että täällä on kaikenlaista työtä saatavissa niillä palkoilla, mitä Suurbritanniassa on heille luvattu mutta miehet kieltäytyvät tekemästä työtä.

Toistasataa elonkorjaajaa kokoontui sunnuntai-illalla kommunistisen puolueen täkäläiseen päämajaan ja suunnitteli toiminta-ohjelman saadakseen vapaan kyydin takaisin kotiin. Miehet toistivat kokemuksiaan ja sanoivat saaneensa kokea Canadaa kyllin paljon, sekä kehottivat tovereitaan pysymään yhdessä joukossa kunnes siirtolaisvirkailijat olisivat pakotetut kulettamaan heidät takaisin. Maanantaiaamuna pidettiin kokous Market Squarilla, jossa J. S. Woodsworth piti lyhyen puheen. Jimmy sanoi ei aikovansa neuvoa heille mitä tehdä, vaan etsivänsä tietoja ketä tulee syyttää heidän tänne tuomisestaan. Puhuja oli sitä mieltä, että suuri osuus suunnitelman alkuunpanemisesta kuuluu valtakunnan hallitukselle, mutta ei selittänyt miksi tämä hallitus oli nähnyt välttämättömäksi karkottaa 10,000 työläistä. Tämän selostaminen jää kommunistipuolueelle, sillä itsenäisen työväenpuolueen piireissä sitä ei katsota sopivaksi — eikä säädylliseksi. Ja brittiläisellä elonkorjaajalla on tapana härnätä silloin tällöin, joka on myös epämukavaa niille, jotka haluavat kiertää todellista kysymystä. — T. E.

Calgary, Alta.

VIISIKYMMENTÄSEITSEMÄN ERI LAJIA — MUTTA YKSI TARKOTUS

Ylläoleva saatetaan pitää yhteenvetona mielialasta, mikä on viimeaikoina vallinnut Calgaryssa oleskelleiden kaivosmies-elonkorjaajien keskuudessa. Canadian National- ja Canadian Pacific-rautateiden on ollut pakko lähettää 57 pettynyttä elonkorjaajaa takasin Englantiin näiden miesten yksimielisyyden ja järjestäytymisen takia, joista viimeksimainittua kommunistinen puolue avusti suuresti.

Syyskuun 9 päivänä tämän kirjoittaja sai tietoonsa että joukko elonkorjaajia oli joutunut vaikeuksiin. Heitä käytiin haastattelemassa ja puoluejäsenet saivat kerättyä heille aterian hinnan. Mutta elonkorjaajat olivat hieman epäileväisiä kaikkeen heidän avustamiseensa nähden. Heitä neuvottiin pysymään yhdessä joukossa ja loppu olisi helppoa; ja niin se olikin. Heidän lukumääränsä kasvoi kuudesta 25:ksi; sitten 30:ksi; sitten 40:ksi; sitten 60:ksi. Sisääntulevat rahtijunat toivat heitä yksittäin ja kaksittain. Kaikki yritykset miesten hajottamiseksi olivat tuloksettomia. Kaksi maakuntapoliisia oli kommunistien haalissa hankkimassa yksityiskohtaisia tietoja. Yksi mies alkoi horjumaan. Häntä kehotettiin pysymään joukossa. Hän tuli nenäkkääksi. Keskustelu kiihtyi. Tuloksena oli suoranainen tappelu, katsojat pysyen sivussa pitäen huolta, että kaikki kävi rehellisesti. Joukosta erota aikonutta lyötiin juuri sen verran, että hän tuli käsittämään sen, että armoa ei tulla osottamaan sellaisille, jotka rikkovat työväenluokan rivejä.

Toinen mies otti matkalaukkunsa pelastusarmeijan majatalosta. Hänen oli maksettava kaksikymmentäviisi senttiä ennenkuin hän sai kuljettaa niitä pois. "Minne viette matkalaukkunne?" "Labor News-haalille." "Pysykää erossa noista kommunisteista" oli herran soturin neuvo. Hänelle sanottiin, että nuo kirotut kommunistit antavat miesten nukkua päämajassaan, ja hankkivat heille aterian, vaatimatta maksua. "Mikä on enempi kuin mitä pelastusarmeija tekee." "Veren ja tulen" apostoli vaikeni.

Yksi hyvä englantilainen yritti taivuttaa kaivosmiehet kieltääntymään kuuntelemasta agitaattoreita. Tämä tapahtui Labor News-haalissa. Hän oli myötätuntoinen miehiä kohtaan, koska he olivat brittiläisiä. Kommunistinen järjestäjä, joka oli läsnä heti sanoi ei välittävänsä mitä kansallisuutta he olivat. Hän, ja hänen järjestönsä, kommunistinen puolue, auttaisi yhtä hyvin unkarilaisia tai tshekkiläisiä, vaikka he eivät osaisi puhua sanaakaan englanninkieltä. Kaivosmiehiä avustettiin, koska he olivat työläisiä ja kapitalismin uhreja. Rohkasevin seikka oli se, että läsnäolevat miehet ottivat nämä ajatukset vastaan suosionosotuksin.

On tarpeetonta toistaa kertomuksia elonkorjaajien kärsimyksistä. Manitoban ja Saskatchewanin siirtolaisten kokemukset olivat myös Albertan siirtolaisten kokemuksia. Syyskuun 13 päivä 27 elonkorjaajaa lähti Canadian National-rautatiellä. Nämä lähettivät kiitoslauselmansa herroille Adshead ja Parkyn avustuksestaan. Kommunistipuoluetta erityisesti kiitettiin. Kolmekymmentä lähti seuraavana päivänä Canadian Pacific-rautatiellä, ja nämäkin toistivat toveriensa tunteet. Kolme on vielä jälellä kaupungissa. Näistä yksi ei ollut paikalla, kun pilettejä jaettiin ja muut kaksi olivat kadottaneet paperinsa. Heillä tulee olemaan kova työ päästäkseen täältä pois, tultuaan eristetyksi muista. — W. M.

Taistelu suurista sanomalehdistä Ranskassa

Kapitalistisissa maissa pyrkivät lehtiliikkeet samaten kuin muutkin liikkeet trustiutumaan. Lehtiliike on kuin mikä tahansa liikehuone, jättimäinen toimisto, tehdas. Sanomalehtien alkuaikoina ne olivat vaatimattomia propagandavälineitä rajoitetuilla mahdollisuuksilla. Meidän päivinämme ne ovat kehittyneet kaiken ahmivaksi koneistoksi, jonka arvo nousee miljaardeihin.

Hearstin lehtitrusti, joka myöskin tunnetaan nimeltä "keltainen lehdistö" vallitsee Amerikassa. Tuon trustin holhouksen alaisena on satakunta lehtiliikettä, joiden arvo on useita miljoonia dollareita.

Englannissa loordi Rothermere on pian vallottanut kaiken sanomalehdistön. Nykyään hän omistaa suurimmat lehdet, joista "Daily Mail" on vaikutusvaltaisin, sen levikki ollen 1 milj. 700,000 päivässä.

Rothermeren trusti omistaa äärettömiä metsämaita ympäri maailman ja näistä se saa sen suunnattoman paperimäärän, joka trustin julkaisuihin käytetään. Kokonainen kauppalaivasto kulettaa paperimassaa, sähkö- ja konepajoissa aherretaan kiireen kaupalla ja kirjapainolaitokset ovat jättiläismäiset. Rorhermere vaatimattomasti nimittää itseään "Sanomalehdistön Napoleoniksi".

Saksassa on Hugenergin trusti ottanut Stinnes'in tilan. Tämä trusti omistaa useita Berlinin lehtiä, kuten Lokal-Anzeiger, Der Tag, der Borsenkurier sekä useampia muita lehtiä kautta Saksan. Hugenberg on itsevaltias lehtikuningas, Saksan kapitalismin tukipylväs.

Ranskassa nykyään kaksi lehtiyhtymää käy mielenkiintoista kaksintaistelua vallasta. Siellä on siis yksi trusti liikaa. Yhdellä puolen on monopooli, joka käsittää 4 tai 5 suurta tiedonvälitystoimistoa ja toisella puolen Cotyn liikehuone, jolla on useita oikeistolehtiä, kuten Figaro, Action Francaise, Gaulois, National, Autorite y.m.

Coty toivoo pääsevänsä yksinvaltiaaksi ja saavuttaakseen päämaalinsa ei kitsastele varojen käytössä. Loan heittäminen on alkanut ja solvaustulva valuu molemmilta puolin. Asianomaiset hyökkäävät toistensa kimppuun, kumpikin syyttäen toistaan siitä, että on ottanut ulkomaisia lahjuksia. Näissä ilmenee totuuksia siitä, että porvarilehdistö on ostettavissa.

Coty on kuitenkin oikeassa, kun hän vakuuttaa, että suuri lehtiyhtymä on hallituksen, pankkien, valtion tarpeiden hankkijain ja liikenneyhtymäin käytettävissä, ja että sillä on sitoutumukset suurten rahayhtymäin kanssa ja että se saa avustusta ulkomailtakin.

Viimemainitun syytöksen todenperäisyyteen on Cotylla useita todistuskappaleita. Hän huomauttaa siitä, kuinka Turkin hallitus 1913 osti Ranskan lehdistön valmistamaan mielipidettä suosiolliseksi Turkin Ranskalta pyytämälle lainalle, mitenkä kreivi Tisza, joka edusti vanhaa Itävalta-Unkaria, antoi Figaro-lehden silloiselle omistajalle Calmette'lle kuukautisen "avustuksen," mitenkä Espanjan ministeri Garcia Prieto lahjoi Petit Journalia ja Figaroa. Coty mainitsee myöskin monia viimeaikaisia skandaaleja ja sanoo hänellä olevan niitä vielä enemmän varastossa. Hänen sanotaan koonneen joukon asiakirjoja, joissa ilmenee Ranskan sanomalehdistön ja vieraiden maiden hallitusten välinen "yhteistoiminta" vuosina 1919—1920, siis rauhanneuvotteluja käydessä.

"Miksi hän ei julkaise noita asiakirjoja?" kysyy Ranskan kommunistilehti "Humanite," jonka kesäk. 6 p. taasen oli oikeuteen haastanut "Matin"-lehti kolmen Humanite'essa julaistun kirjotuksen johdosta, jotka itse asiassa paljastivat samoja asioita, joita Coty nyt julkaisee.

Nyt kun Humanite on asetettu syytteeseen, olisi Cotylla sopiva tilaisuus selittää toukok. 21 p. kirjoitustaan, joka käsitteli sanomalehtien tulolähteitä.

Tuleeko Coty peräänlymään?

"Odotamme häneltä vastausta," on loppulause Humaniten kirjoituksessa.

ALKUPERÄISET SANDVIK
SAHAT JA TYÖKALUT
OVAT AINA PARHAITA

Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.
THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD — TRADE MARK — THIN BACK — WARRANTED BEST SWEDISH STEEL — SANDVIK CANADIAN LIMITED MONTREAL — MADE IN SWEDEN
Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.

Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä. Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

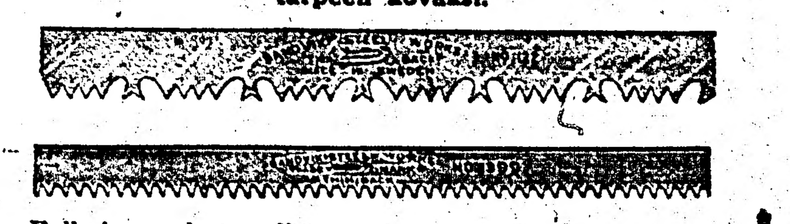

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME
Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

Alma Aarnio,
Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr
52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

Suomalainen Matkailijakoti
D. NISKALA
90 McIntyre Street East
North Bay, Ont.

Myytävänä
Lotteja $200.00—$5,500 asti.
Taloja $700.00—$20,000 asti.
Rakennuksia $11,000—$100,000 asti.
Apartment taloja, kauppoja, liikkeitä y.m.
Kysykää
W. Linklaer,
126 Elm St., E.,
Sudbury, Ont. Puhelin 461.

Barbers Music Store
Hannes Saari, tenori
3078 Lähtö
Vanha Madrid
3080 Proletaarit nouskaa
Korven raatajille
Leikkikaluja, koruesineitä, musiikkitarpeita ja välineitä y.m.
Barkers Music Store
DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1858.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua antaa Mrs. Anna Sarell, 38 Centre St., Port Arthur, Ont. (Trt

FORD CITY, ONT.

HIEROJA, EUROPASTA TULLUT reumatismi- y.m. hieroja ottaa vastaan asunnossa ja käy kotona. Hanna Ervasti, 288 Albert St., Fort City, Ont. puhelin 4993.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintasen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

TORONTO, ONT.

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä oleskelee veljeni Jaakko Katajamäki, kotoisin Jurvan Tainun kylästä. Ollut viimeksi Canadassa. Äiti Suomessa haluaisi saada osotteesi tärkeitten asiain vuoksi. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin pyydän jos joku joka hänestä tietää olisi hyvä ja antaisi tietää allekirjoittaneelle.

Vieno Sten
(o.s. Katajamäki),
29 Packards Lane, Quincy, Mass.

Ruuan laittoon tottunut nainen haluaa

kämpälle kokiksi. Useamman vuoden kokemus.

H. K.,
Box 718, Sudbury, Ont.

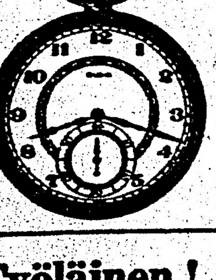

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

PALVELIJATTARIEN YHDISTYS

Palvelijattarien yhdistyksen johtokunnan kokous pidetään tänä iltana kello 7 ja työkokous alkaa kello 8:lta, joten johtokunnan jäseniä kehotetaan saapumaan kokoukseen aikanaan, että keritään johtokunnalle kuuluvat asiat käsitellä ennen työkokouksen alkua.

TANSSIT TÄNÄ ILTANA

Liberty-haalilla, alkaen klo 9. Tervetuloa!

HARJOTUKSIA

Soittokunnan harjotus tänä (torstai-) iltana. Saapukaa kaikki vanhat ja uudet soittajat kello 8.

Kenraaliharjotus näytelmästä "Taiga" perjantai-iltana. Joka yhden avustajaksi lupautuneen on saavuttava tähän harjotukseen. Harjotus alkaa kello 7.30. Puvustonhoitaja ja kulissimiehet myös mukaan, please.

"TAIGA"

näytellään Liberty-haalin näyttämöllä lauantai- ja sunnuntai-iltoina, kuten aikaisemmin on jo ilmoitettu. Varatkaa istumatilanne ajoissa, hankkimalla tikettinne joko poikatalolta tai Seppälän saunalta.

OSUUSRUOKALA

Sudburyn osuusruokalan (poikatalon) kokous pidetään perjantai-iltana t.k. 28:s päivä kello 8:n. Kokous olisi pitänyt olla jo tiistai-iltana, mutta ketään ei saapunut ajallaan paikalle. Painakaa nyt tämä huomautus mieleenne, sillä kokouksessa tullaan käsittelemään asioita, jotka ovat tärkeitä kaikille jäsenille sekä ruokailijoille.

YRITTI ITSEMURHAA HYPPÄÄMÄLLÄ KIITÄVÄSTÄ JUNASTA

Gwert Brockhizen-niminen hollantilainen teki itsemurhayrityksen viime maanantaina hyppäämällä C.N.R. junasta lähellä Bar Riveriä. Juna oli nopeassa menossa kun Brockhizen syöksyi ulos ikkunasta viottaen päätänsä ja niskaansa vaikeasti. Hän oli ollut Canadassa viime maaliskuusta saakka. Hänen taskustaan löydettiin kaksi kirjettä, osotettu Hollannin konsulille ja Hollannissa olevalle veljelleen. Hänen toipumisestaan ei ole toiveita.

TYÖLÄISTEN LUKUMÄÄRÄÄ VÄHENNETTY ERRINGTONISSA

Treadwell Yukon-yhtiön Erringtonkaivannolla viime aikoina tapahtuneiden maanpäällystöiden supistamisen seurauksena on työläisten lukumäärää alennettu 500 miehestä 370 mieheen, joista suurin osa työskentelee maan alla. Kaivosaukko numero 3:n upottamistyö on keskeytetty ja n.k. "driftejä" ryhdytään viemään 400 jalan tasanteella. Kaivostyöt ovat järjestetyt kahdelle työvuorolle, sensijaan että ne ennen olivat kolmella vuorolla.

RATATYÖT VALMISTUNEET WORTHINGTONISSA

Viime lokakuulla Worthingtonin kaivannon luhistumisen mukana tuhoutuneen C. P. R.-radan tilalle rakennetun varsinaisen radan pitäisi olla valmiin liikenteelle tänään. Työt tällä rataosuudella, joka ei ole täyttä mailia pitkä, alettiin noin kaksi kuukautta sitten, ja kulkee se eteläpuolelta vanhaa kaivantoa. Uusi rataosa tullaan avaamaan niin pian kuin se on läpässyt hallituksen tarkastuksen.

JUOPUNUT AJURI SAI 30 PÄIVÄN TUOMION

Viime lauantaina ajoi B. Myllymäki Copper Cliffissä pylvääseen katkasten pylvään, ja tuhoten jonkun verran puista jalkakäytävää. Hänet tuomittiin Copper Cliffin poliisioikeudessa 30 päiväksi vankeuteen juopuneena autolla ajosta.

Levack

SYYS- JA TALVITOIMINNAN JÄRJESTELY

Kesä on mennyt iloineen ja riemuineen ja synkkä syksy lähestyy nopein askelin. Luonnotar pukeutuu jo syysillan salaperäiseen verhoon, joka ennustaa talven tuloa. Ihmiset, joilla on ollut tilaisuus nauttia kesäisestä luonnosta järvien rannoilla, urheilun y.m. leirielämän avulla, ovat nyt jo kotiutuneet ja kaikkialla vaan varustaututaan syys- ja talvitoiminnoihin. Osastot ja alaosastot suunnittelevat työjärjestystä tulevaa toimintakauttansa varten.

Niinpä myöskin Levackin voimistelu- ja urheiluseura Kisatoverit sunnuntaina, t.k. 23 päivänä, pitämässään kokouksessa päätti alkaa järjestämään syys- ja talvitoiminnoitaan. Kokouksessa oli kyllä tavattoman vähän jäseniä saapuvilla, joten mitään kiinteää päätöstä ei erikoisesti tehty, mutta seuraava kokous päätettiin pitää ensi sunnuntaina, t.k. 30 päivänä kello 1.30 iltapäivällä suomalaisen järjestön haalilla ja silloin on jokaisen jäsenen ehdottomasti saavuttava kokoukseen, sillä kokouksessa on tärkeitä asioita. Uusia jäseniä myöskin otetaan, joten jokainen kansalainen on tervetullut, joka vaan hyväksyy ohjelmamme ja periaatteemme.

Osastojen ja solujen toiminta on viime kuluneen kesän aikana ollut hyvin lamaannustilassa, mutta siihen on osaltaan vaikuttanut kesäiset riennot, joten luonto on vetänyt yleisöä enempi puoleensa kuin mikään haalitoiminta. Mutta nyt, kun ilmat käyvät kylmiksi ja sateiseksi, niin että täytyy siirtyä suojiin seinien sisälle, niin nyt meillä jokaisella on aikaa toimia osastoissa ja järjestötehtävissä vapausaatteemme eteenpäin viemiseksi. Se itse aliarvioi oman itsensä, joka jää syrjään työväen järjestötehtävistä. Meitä suomalaisia on tässäkin kaivoskylässä koko lailla huomattava määrä, joten me voimme suurtakin aikaan saada, jos meillä vaan on halua ja harrastusta. Pois siis uneliaisuus ja välinpitämättömyys! Taistelussamme vapaus olkoon jumalamme ja ihmisyys ihanteemme!

Sitä toivoo: Oras.

MYYTÄVÄNÄ

Perheellisen huonekalut. Käykää katsomassa
123 Elm Street,
tai soittaa 1535, Sudbury. (212)

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P.O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

MYYTÄVÄNÄ

160 eekkerin farmi, 40 eekkeriä puhdistettua kylvön alaisena. 30 eekkeriä heinää. Maa puhdas kivistä ja kannoista, joitain rakennuksia. Loppu maasta helppo puhdistaa. 23 mailia Fort Williamista. Hyvä automobiilitie. Koulu lähellä. Suomalaisia ja canadalaisia naapureita. Halutessanne ehtoja kirjoittakaa
J. E. Cook, Fort William, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

C. S. J. Creighton Minen Os. Näytelmäseura
VIERAILEE
BEAVER LAKEN HAALILLA
Lauantaina 29 pnä syyskuuta kappaleella
"Pappilan Rakastelijat"
Huvinäytelmä kolmessa näytöksessä. Kirj. Kaarlo Luoto.
ESITYS ALKAA TÄSMÄLLEEN KELLO 8.30 ILL.
Lippujen hinnat 50 senttiä.

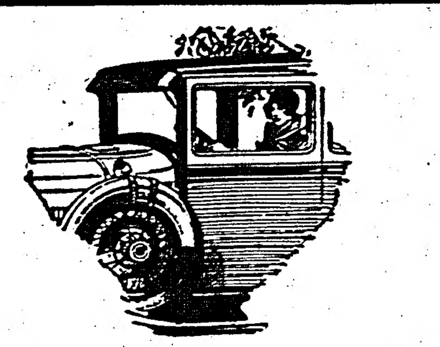

DICTATOR AUTO

ajoi
5000 mailia 4751 minuutissa
Tämä on rekordi
autoille tämän hintasessa luokassa
Sillä on nopeutta, kestävyyttä ja muodikas — Myöskin Studebakerin yksinoikeutetut haulilaakeri linjani varmentaiat
— Te ette voi verrata sitä hinnalla
$1550!
F.O.B. WALKERVILLE
Hallituksen vero erikseen
PERCY MORRISON
SUDBURY VÄLITTÄJÄ ONTARIO
J. V. Venhola, myyjä.
STUDEBAKER

Vaikka ette voisikaan imettää lastanne

— ei ole mitään syytä miksi hän ei voisi kasvaa voimakkaaksi ja terveeksi. Jos ei lastanne voida imettää tai jos hän ei menesty nykyisellä ruualla, me ehdotamme, että te ja teidän lääkärinne ottaisitte huomioon Eagle Brandin. Ruoka joka on aina samankaltaista — aina puhdasta ja luotettavaa — ja niin helppoa sulattaa, että sitä voi verrata ainoastaan äidin maitoon. Voimmeko lähettää teille käytännöllisiä lasten kirjoja?

Käyttäkää allaolevaa kuponkia.

EAGLE BRAND CONDENSED MILK

THE BORDEN CO. LIMITED, MONTREAL
Please send FREE Baby Books to
NAME....................
148 ADDRESS....................
BABY'S WELFARE

SUOMALAINEN
PALLORUUMA
ja
Parturiliike
Tupakkaa ja virvokkeita saatavana 18 Long Ave., Kapuskasing, Ont.
E. Koponen. (Tr)

Heikkilän sisarusten Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

Hammaslääkäri DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas.
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

CARL SUNDHOLM
Suomalainen Kelloseppä
on avannut liikkeen TORONTOSSA
Ehdottomasti huolellinen työ taataan kohtuhinnoilla.
248 Queen Street West

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Alavon Sauna
on auki 3 kertaa viikossa:
Tiistaina klo 6—12
Perjantaina ja
Lauantaina klo 2—12
339 Antwerp St.
Sudbury — Ontario
— Puhelin 1954 —

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Timmins, Ont., ilmoituksia

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY
— valmistaa —
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. —— Box 1306. —— TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA
Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef. 646 J.—K. A. Merikallio

New Ontario Studio
51½ Third Avenue,
Timmins, Ont.
ME TEEMME ISONNUS- SEKÄ RAAMITYÖTÄ
FILMEJÄ KEHITETÄÄN SEKÄ VALMISTETAAN
Kuvia otetaan päivällä sekä yöllä millä ilmalla tahansa.
Aina avoinna

EASTON'S
HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
J. T. Easton, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777

Pukujen tilaus
on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

Hieroja N. Leppä
Tavattavissa Alex Koskelan saunalla
75 REA STREET
BOX 1803 TIMMINS, Ont.
Huom.! Erikoistilauksella kotiin.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

NIINIMÄEN Makeis- ja tupakkakauppa
53 4th Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kun olette Timminsissä
tehkää kaikki apteekkitavara ostoksenne
Selected Pharmacy kaupasta
Hyvät lääkkeet, nopea palvelus, tutkinnon suorittaneet henkilöt palveluksessa
The Joyal Pharmacy,
Puhelin 129
45—3rd Ave., Timmins, Ont.

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS